

Inpassingsplan Aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2

Datum 5 september 2016
Status Vastgesteld

Vaststellingsbesluit Inpassingsplan Aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2

De Minister van Economische Zaken en de Minister van Infrastructuur en Milieu,

Overwegende dat:

om over te kunnen gaan op de winning van aardgas op de mijnbouwlocatie Oppenhuizen in de gemeente Súdwest-Fryslân en het gewonnen aardgas te kunnen transporteren naar een gasbehandelingsinstallatie het noodzakelijk is een nieuwe aardgastransportleiding te realiseren tussen de mijnbouwlocatie Oppenhuizen via de mijnbouwlocatie Bozum 1 naar de mijnbouwlocatie Ried 2;

het ten behoeve van de aanleg en instandhouding van deze aardgastransportleiding noodzakelijk is een planologische regeling als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) te treffen;

de grondslag hiervoor is opgenomen in artikel 141a, eerste lid, aanhef en onderdelen a en c, van de Mijnbouwwet;

gelet op de wenselijkheid van efficiënte en effectieve procedures, op basis van dit artikel tevens besloten is toepassing te geven aan de rijkscoördinatieregeling als opgenomen in artikel 3.35, eerste lid, onder c, van de Wro;

op basis van artikel 1.1, eerste lid, onder a, in samenhang met Bijlage I, onderdeel 2.1 van de Chw bij een inpassingsplan afdeling 2 van die wet van toepassing is;

op basis van artikel 3.28, eerste lid, van de Wro, Provinciale Staten van Fryslân en de gemeenteraden van de gemeenten Súdwest-Fryslân, Littenseradiel en Franekeradeel zijn gehoord over het voornemen tot vaststelling van het inpassingsplan;

conform artikel 3.1.1. van het Bro overleg is gevoerd met de betrokken gemeenten Súdwest-Fryslân, Littenseradiel en Franekeradeel, de provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân, de uitvoeringsdiensten van het Rijk, Brandweer Fryslân, ProRail en LTO;

om winning van aardgas op de mijnbouwlocatie Oppenhuizen mogelijk te maken op deze locatie productiefaciliteiten (oppervlakte-installaties) dienen te worden geplaatst en te worden aangesloten;

de mijnbouwlocatie Oppenhuizen reeds juridisch-planologisch mogelijk is gemaakt in het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel van de gemeente Súdwest-Fryslân;

gelet op het bepaalde in artikel 6.12 van de Wro in samenhang met artikel 6.2.1. van het Bro er geen sprake is van een bouwplan en dus geen exploitatieplan is vastgesteld;

het ontwerp van het onderhavige besluit met bijbehorende stukken, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0000.EZip15aardgasOppRi-2001, van 25 maart 2016 tot en met 9 mei 2016 voor een ieder ter inzage heeft gelegen;

er op 18 april 2016 een informatiebijeenkomst is gehouden met als doel de burgers en overige maatschappelijke organisaties in het gebied te informeren over het ontwerp inpassingsplan;

gedurende de termijn van ter inzage legging 127 zienswijzen en 5 reacties van overheden zijn ingediend en deze zienswijzen en reacties zijn samengevat en beantwoord in de Nota van Beantwoording Zienswijzen Gaswinning Oppenhuizen;

deze zienswijzen geen aanleiding hebben gegeven de regels, de verbeelding(en) en/of de toelichting bij het inpassingsplan aan te passen, ten opzichte van het ontwerp daarvan;

bij de vaststelling gebruik is gemaakt van de ondergrond met de bestandsnaam 'o_ NL.IMRO.0000.EZip15aardgasOppRi-3001.dwg';

gelet op het bepaalde in de artikelen 3.28 en 3.35 Wro;

BESLUITEN

Artikel 1

Het Inpassingsplan 'Aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2' met identificatienummer NL.IMRO.0000.EZip15aardgasOppRi-3001 wordt vastgesteld.

Artikel 2

Er wordt geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro vastgesteld.

d.d.

H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

d.d. 11-09-2016

mw. drs. M.H. Schultz van Haegen
Minister van Infrastructuur en Milieu

Colofon

Projectnaam	Inpassingsplan Aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2
Projectnummer	212x01209
Versienummer	5 september 2016
Locatie	Van Oppenhuizen naar Ried
Identificatienummer	NL.IMRO.0000.EZip15aardgasOppRi.3001
Projectleiding	dhr. ir. A.F.J. van den Elzen MBA (Dré) Ministerie van Economische Zaken
Projectteam	dhr. drs. M.B.A.M. Scheffers (Maarten) Ministerie van Infrastructuur en Milieu dhr. M.C. Bernardina (Marelo) Bureau Energieprojecten mw. mr. E.E.M.J. Haverkorn van Rijswijk (Eva) BRO adviseurs mw. ir. J.P.A.M. van Tilburg (Jasmijn) BRO adviseurs
Contactpersoon	dhr. ir. A.F.J. van den Elzen MBA (Dré)
Losse bijlage(n)	Verbeelding 2x A1
Auteurs	Eva Haverkorn van Rijswijk (BRO) Jasmijn van Tilburg (BRO)

Inhoud

Colofon—3

1 Inleiding—7

- 1.1 Aanleiding—7
- 1.2 Nut en noodzaak—8
- 1.3 Het inpassingsplan en de procedure—9
- 1.4 De vigerende bestemmingsplannen—9
- 1.5 Milieueffectrapportage—10
- 1.6 Leeswijzer—10

2 Projectbeschrijving—Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

- 2.1 Beschrijving plangebied—11
- 2.2 Uitgangspunten project—11

3 Ruimtelijk beleidskader—17

- 3.1 Rijksbeleid—17
- 3.2 Provinciaal beleid—20
- 3.3 Gemeentelijk beleid—21

4 Onderzoek Milieu en Waarden—23

- 4.1 Externe veiligheid—23
- 4.2 Explosieven—25
- 4.3 Water—27
- 4.4 Bodem—30
- 4.5 Archeologie—32
- 4.6 Natuur en ecologie—37
- 4.7 Landschap en cultuurhistorie—45
- 4.8 Elektrische beïnvloeding—48
- 4.9 Trillingen—48
- 4.10 Luchtkwaliteit—Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
- 4.11 Geluid—49

5 Milieueffectrapportage—51

- 5.1 Algemeen—51
- 5.2 Voorgenomen project—52
- 5.3 Mijnbouwlocatie Oppenhuizen—55

6 Juridische toelichting—59

- 6.1 Rijkscoördinatieregeling—59
- 6.2 Crisis- en herstelwet—60
- 6.3 Opzet inpassingsplan—60
- 6.4 Toelichting op de bestemmingsregeling—62

7 Uitvoerbaarheid—65

- 7.1 Economische uitvoerbaarheid—65
- 7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid—66
- 7.3 Procedurele uitvoerbaarheid—66

8	Overleg en zienswijzen—67
8.1	Inleiding—67
8.2	Vorbereidings-/overlegfase—67
8.3	Ontwerpfase—67
8.4	Vaststellingsfase—68

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Vermilion Energy Netherlands (Vermilion) is voornemens om de mijnbouwlocatie Oppenhuizen in gebruik te nemen voor het winnen van aardgas. Op de locatie Oppenhuizen is in 1972 een proefboring naar aardgas uitgevoerd. De proefboring was succesvol, echter de geboorde put is tot op heden niet in productie genomen.

Alvorens aardgas kan worden gewonnen, dient de mijnbouwlocatie Oppenhuizen te worden omgebouwd tot een mijnbouwlocatie voor winning (productie) van aardgas. Om het gewonnen gas te kunnen transporteren naar een gasbehandelingsinstallatie, zal een ondergrondse aardgastransportleiding worden aangelegd van de mijnbouwlocatie Oppenhuizen, via de mijnbouwlocatie Bozum 1, naar de mijnbouwlocatie Ried 2. Hiermee wordt het mogelijk om het gewonnen aardgas te transporteren naar de bestaande gasbehandelingsinstallatie van Vermilion te Garijp (via de bestaande aardgastransportleiding vanaf de mijnbouwlocatie Bozum 1) of naar de bestaande gasbehandelingsinstallatie van Vermilion te Harlingen (via de bestaande aardgastransportleiding vanaf de mijnbouwlocatie Ried 2). De nieuw aan te leggen aardgastransportleiding doorkruist gronden in de gemeenten Súdwest-Fryslân, Littenseradiel en Frankeradeel.

Het inpassingsplan 'Gastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2' biedt de juridisch-planologische basis voor de ruimtelijke inpassing van deze nieuwe aardgastransportleiding. De mijnbouwlocatie Oppenhuizen is reeds juridisch-planologisch mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel van de gemeente Súdwest-Fryslân.

Figuur 1: Globale ligging tracé

1.1.1 Het voorgenomen project

Met dit inpassingsplan voorzien de Minister van Economische Zaken en de Minister van Infrastructuur en Milieu in de juridisch-planologische basis voor de de realisatie

van een nieuwe ondergrondse aardgastransportleiding tussen de mijnbouwlocatie Oppenhuizen via de mijnbouwlocatie Bozum 1 naar de mijnbouwlocatie Ried 2. Deze leiding heeft een doorsnede van circa 30,5 cm (12 inch), een ontwerpdruk van 89 bar en een lengte van circa 25 km. De bijbehorende belemmeringsstrook bedraagt 5,0 m aan weerszijden, gemeten vanaf het hart van de leiding, waarbinnen beperkingen gelden ten aanzien van het gebruik van de gronden ter bescherming van de betreffende aardgastransportleiding.

1.1.2 *Het plangebied*

De nieuw aan te leggen aardgastransportleiding doorkruist gronden in de gemeenten Súdwest-Fryslân, Littenseradiel en Frankeradeel. Het plangebied van dit inpassingsplan beperkt zich tot het nieuw te leggen leidingtracé met uitzondering van de delen van het tracé die komen te liggen binnen de grenzen van de bestaande mijnbouwlocaties Oppenhuizen, Bozum 1 en Ried 2. De leidingstrook heeft een breedte van 10 meter (betreft de aardgastransportleiding inclusief de belemmeringszone van de leiding). De ligging van het plangebied, de ligging van de aardgastransportleiding en de ligging van voornoemde mijnbouwlocaties zijn weergegeven in bijlage 1.

1.1.3 *Betrokken partijen*

Vermilion is initiatiefnemer van de voorgenomen activiteit. Vermilion is sinds 2013 houder van de winningsvergunning Zuid-Friesland-III, hetgeen Vermilion op basis van de Mijnbouwwet het exclusieve recht geeft om in het vergunningsgebied gas op te sporen en te winnen. Vermilion is daarmee verplicht om op verantwoorde wijze invulling te geven aan de rechten en plichten die dit houderschap met zich mee brengt. In het bijzonder speelt Vermilion een belangrijke rol in het ontwikkelen van de kleinere velden in Nederland (en geeft hiermee invulling aan het kleineveldenbeleid van de Rijksoverheid, zie paragraaf 3.1.3.) omdat Vermilion in staat is om kleine velden op verantwoorde en economische wijze te winnen. Mijnbouwlocatie Oppenhuizen is een voorbeeld van een klein veld vanwege de beperkte omvang van de aanwezige hoeveelheid koolwaterstoffen.

De Ministers van Economische Zaken (hierna: EZ) en Infrastructuur en Milieu (hierna: IenM) treden gezamenlijk op als bevoegd gezag voor het vaststellen van het inpassingsplan. De Minister van EZ heeft daarbij een coördinerende rol. Daarnaast zijn de volgende bestuursorganen betrokken: provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân, gemeenten Súdwest-Fryslân, Littenseradiel en Franekeradeel.

1.2 **Nut en noodzaak**

Het doel van de voorgenomen activiteit is de realisatie van een 12 inch aardgastransportleiding tussen de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en de mijnbouwlocatie Ried 2 om over te kunnen gaan op de winning van aardgas vanaf de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en het gewonnen aardgas te kunnen transporteren naar een gasbehandelingsinstallatie.

1.2.1 *Economische en financiële betekenis van gaswinning voor Nederland*

Om aan de toenemende vraag in Nederland, maar ook de rest van Europa, naar energie te voldoen, staan verschillende energiebronnen ter beschikking. Het Nederlandse overheidsbeleid is er in de eerste plaats op gericht om duurzame energie zoveel mogelijk te stimuleren. Fossiele bronnen zullen de komende jaren echter dominant blijven: de Europese doelstelling voor duurzame energie is voor Nederland 14% in 2020¹. Er wordt in 2020 dus nog steeds een aandeel van 86% uit

¹ In het Energieakkoord is aanvullend hierop 16% duurzame energie in 2023 als doelstelling afgesproken. Zie Energierapport 2015, Ministerie van Economische Zaken, d.d. 18 januari 2016

fossiele bronnen verwacht. Aardgas zal binnen de fossiele bronnen een belangrijke plaats blijven innemen omdat het de schoonste fossiele brandstof is en past in de overgangsfase naar een duurzame energievoorziening. In deze overgangsfase kan aardgas ingezet worden om duurzame energiebronnen – biomassa, zonne-energie, windenergie – aan te vullen totdat deze verder zijn ontwikkeld en hun aandeel in de energievoorziening is toegenomen.

In het Energierapport 2015 geeft het kabinet aan dat aardgas van groot belang is voor de Nederlandse voorzieningszekerheid en voor de transitie naar een duurzame energiehuishouding. Inzet van de Nederlandse overheid is daarom om binnen de randvoorwaarden van wet- en regelgeving (zoals veiligheid), gas uit de Nederlandse bodem optimaal te benutten.

Door de aanleg van de aardgastransportleiding tussen de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en de mijnbouwlocatie Ried 2 kan de locatie Oppenhuizen in productie worden genomen. De gaswinning vanaf de mijnbouwlocatie Oppenhuizen levert een bijdrage aan de Nederlandse energievoorziening en economie.

1.3 Het inpassingsplan en de procedure

De realisatie van de aardgastransportleiding tussen de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en de mijnbouwlocatie Ried 2 is dus nodig om over te kunnen gaan op de winning van aardgas op de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en het gewonnen aardgas te kunnen transporteren naar een gasbehandelingsinstallatie. Een gedeelte van het aangetoonde aardgasvoorkomen van de mijnbouwlocatie Oppenhuizen ligt onder het Natura 2000-gebied Witte & Zwarte Brekken. Op basis van artikel 141a, eerste lid, aanhef en onderdelen a en c van de Mijnbouwwet is op de aanleg van pijpleidingen die uitsluitend of in hoofdzaak zijn bestemd voor het vervoer van delfstoffen respectievelijk het vervoer van stoffen in verband met het opsporen of winnen van delfstoffen met behulp van een mijnbouwwerk ten behoeve van de opsporing of winning van koolwaterstoffen in of onder een Natura 2000-gebied de procedure van toepassing bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening. Deze procedure houdt in dit geval in dat:

- een inpassingsplan wordt vastgesteld en dat de voorbereiding en bekendmaking daarvan wordt gecoördineerd met,
- de voorbereiding en bekendmaking van de uitvoeringsbesluiten (zoals vergunningen, ontheffingen, meldingen e.d.) die benodigd zijn voor het project.

Dit wordt de rijkscoördinatieregeling genoemd. Bij de toepassing van de rijkscoördinatieregeling worden de besluiten voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht (Awb) en tevens de bijzondere procedurele regels in artikel 3.31, derde lid, Wro.

Het besluit over de ruimtelijke inpassing van de aardgastransportleiding Oppenhuizen - Ried 2 wordt op basis hiervan genomen in de vorm van een inpassingsplan. Het inpassingsplan is het besluit waarin het tracé van de aardgastransportleiding Oppenhuizen - Ried 2 planologisch-juridisch wordt vastgelegd. De mijnbouwlocatie Oppenhuizen is reeds juridisch-planologisch mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel van de gemeente Súdwest-Fryslân.

1.4 De vigerende bestemmingsplannen

Het tracé van de aardgastransportleiding strekt zich uit over de gemeenten Súdwest-Fryslân, Littenseradiel en Franekeradeel. Met dit inpassingsplan wordt door middel van het toevoegen van een dubbelbestemming aan de bestemmingen in de vigerende bestemmingsplannen, de planologisch-juridische grondslag gelegd voor

de nieuwe aardgastransportleiding. Voor de gronden waarop het inpassingsplan betrekking heeft, zijn diverse bestemmingsplannen van kracht. Deze zijn in onderstaande tabel aangegeven.

Gemeente	Naam plan	Datum vaststelling
Súdwest-Fryslân	Bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel	31 augustus 2010
	Beheersverordening buitengebied Sneek	6 juni 2013
	Bestemmingsplan Houkepoort-Houkemar	18 november 2003
	Bestemmingsplan Offingawier	19 januari 2010
	Bestemmingsplan Omgeving Aldfeartsdyk 13 te Goënga	5 juni 2014
	Bestemmingsplan Buitengebied 2008	21 mei 2013
	Eerste Partiële herziening Boarnsterhim	
Littenseradiel	Bestemmingsplan Bûtengebied	29 september 2015
Franekeradeel	Bestemmingsplan Buitengebied 2013	25 juni 2015

Tabel 1: Overzicht vigerende bestemmingsplannen

1.5 Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportageprocedure (m.e.r.-procedure) is een hulpmiddel bij de besluitvorming over grote projecten, met als doel om in de besluitvorming het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen. In het Besluit milieueffectrapportage (Besluit-mer) is aangegeven voor welke activiteiten een m.e.r.-procedure of een m.e.r.-beoordelingsprocedure doorlopen dient te worden. Het onderhavige project is niet m.e.r.-plichtig aangezien de aanleg van de nieuwe gastransportleiding geen activiteit betreft die betrekking heeft op een buisleiding met een diameter van meer dan 80 centimeter en een lengte van meer dan 40 kilometer als bedoeld in het Besluit-mer, Bijlage Onderdeel C8. Het project is wel m.e.r.-beoordelingsplichtig als bedoeld in het Besluit-mer, Bijlage Onderdeel D8.2, aangezien de gastransportleiding voor een deel is geprojecteerd in een gevoelig gebied (het Natuurnetwerk Nederland, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Aangezien de drempelwaarde van minimaal 5 kilometer door gevoelig gebied niet wordt overschreden, hoeft alleen een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd. Deze is beschreven in hoofdstuk 5.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze toelichting wordt ingegaan op de huidige en toekomstige situatie in het plangebied. Daarbij is een beschrijving opgenomen van het project. Hoofdstuk 3 beschrijft het ruimtelijk beleidskader waarbinnen de ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt. In hoofdstuk 4 komen de effecten van de aanleg en instandhouding van de aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2 op het milieu en waarden in het gebied aan de orde. In hoofdstuk 5 van deze toelichting wordt nader ingegaan op de m.e.r.-beoordeling die in het kader van het project heeft plaatsgevonden. In hoofdstuk 6 volgt een toelichting op het juridisch kader waarbinnen het project in procedure wordt gebracht en wordt de bestemmingsregeling toegelicht. De economische, maatschappelijke en procedurele uitvoerbaarheid van het plan komen in hoofdstuk 7 aan bod. In hoofdstuk 8 zijn de resultaten van het artikel 3.1.1 Bro en de zienswijzenprocedure (na de ter inzage legging van het ontwerp inpassingsplan) verwoord.

2 Projectbeschrijving

2.1 Beschrijving plangebied

De aan te leggen aardgastransportleiding verbindt de mijnbouwlocatie Oppenhuizen, gelegen aan de Eastwei ten oosten van de kern Oppenhuizen, via de mijnbouwlocatie Bozum 1, met de mijnbouwlocatie Ried 2, gelegen aan de Salverderweg ten zuiden van de kern Franeker. Het plangebied van dit inpassingsplan beperkt zich tot het nieuw aan te leggen leidingtracé met uitzondering van de delen van het tracé die komen te liggen binnen de grenzen van de bestaande mijnbouwlocaties Oppenhuizen, Bozum 1 en Ried 2. De leidingstrook heeft een breedte van 10 meter (betreft de aardgastransportleiding inclusief de belemmeringszone van de leiding). Voor een overzicht van het tracé wordt verwezen naar de kaarten in bijlage 1.

2.1.1 Ruimtegebruik

Binnen het plangebied komt de aan te leggen leidingstrook voor het grootste deel te liggen in percelen met een agrarisch gebruik. Ter hoogte van Sneek doorkruist het tracé van de gastransportleiding percelen die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. Vlakbij Spears kruist het tracé een bestaande buisleidingstrook. Verder worden enkele wegen (o.a. N354, N384 en N359), waterwegen (Houkesloot, Sneekertrekvaart, Franekervaart en Van Harinxmakanaal) en de spoorlijn Sneek – Leeuwarden gekruist.

2.2 Uitgangspunten project

2.2.1 Uitgangspunten tracékeuze

De tracering van de aardgastransportleiding heeft plaatsgevonden op basis van een aantal ruimtelijke uitgangspunten. Vanuit kostenooptpunt en ruimtebeslag is het algemeen uitgangspunt bij de tracering van een nieuwe aardgastransportleiding een zo kort mogelijk tracé met zoveel en zo lang mogelijke rechtstanden. Bij de tracering van onderhavige aardgastransportleiding is ervoor gekozen deze zoveel mogelijk in het landelijk gebied te leggen en daarmee bebouwing (en dan met name kwetsbare objecten in verband met de externe veiligheid) zo mogelijk te mijden. Ook toekomstige ontwikkelgebieden, natuurgebieden en archeologisch waardevolle gebieden zijn zoveel mogelijk vermeden. Daarbij is zoveel mogelijk aangesloten op de aanwezige verkavelingstructuur door de richting ervan waar mogelijk te volgen. Hierdoor heeft de aanleg van de leiding geen gevolgen voor het landschapspatroom. Om nieuwe doorsnijdingen van de ondergrond te voorkomen, is zoveel mogelijk gebundeld met bestaande leidingen en andere infrastructuur.

Voor het kruisen van verkeers-, (grotere) waterwegen en de spoorlijn wordt de aardgastransportleiding aangelegd met behulp van een gestuurde boring. Door het toepassen van een gestuurde boring kan deze infrastructuur ongestoord en veilig in gebruik blijven. Waar het niet mogelijk was deze in zijn geheel te vermijden, kunnen ook bestaande landschappelijk elementen, natuur- en archeologische waarden en (beschermde) natuurgebieden (Natuurnetwerk Nederland) behouden blijven door het toepassen van een gestuurde boring. De locaties van de gestuurde boringen zijn aangegeven in bijlage 1.

2.2.2 *Tracébeschrijving*

Op basis van de beschreven uitgangspunten is het tracé bepaald van de aardgastransportleiding. Het tracé van de gastransportleiding loopt van de mijnbouwlocatie Oppenhuizen via de mijnbouwlocatie Bozum 1 naar de mijnbouwlocatie Ried 2.

Oppenhuizen – Bozum 1

Het leidingtracé start bij de locatie Oppenhuizen en wordt in noordelijke richting (naar Bozum) gesitueerd. Aan de westzijde van het tracé ligt hier de stad Sneek en aan de oostzijde het Natura 2000-gebied Sneekermeergebied. Het tracé van de aardgastransportleiding is tussen deze twee gebieden gesitueerd om de impact naar de omgeving zo beperkt mogelijk te houden. Hier doorkruist het tracé van de aardgastransportleiding wel percelen die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland en vervolgens de Houkesloot. Dit betreft een waterkering welke haaks gekruist moet worden. Vervolgens kruist het tracé de Grienedyk. Gekozen is om het gebied ten oosten van Sneek zoveel mogelijk te mijden. Dit in verband met potentie voor uitbreiding van de stad Sneek voor de toekomst.

Na de kruising met de Zijlroede knikt het tracé daarom noordwestwaarts tot over de Fiifgeawei om vervolgens gebundeld met de Fiifgeawei en de Koaiwei in noordoostelijke richting te lopen. Ter hoogte van de eendenkooi bij de Goëngerkolk buigt het tracé in noordwestelijke richting tot over de Gauwstervaart. Dit deel van de aardgastransportleiding – van Oppenhuizen tot aan de Gauwstervaart – wordt door middel van 9 gestuurde boringen aangelegd. Hier bestaat de bodem veel uit klei- en veengronden. Op deze wijze wordt de overlast naar de omgeving zoveel mogelijk beperkt. Bij graafwerkzaamheden in een veengebied is bovendien veel herstel nodig dat door uitvoering middels gestuurde boringen wordt voorkomen. Tussen de gestuurde boringen zullen wel open ontgravingen plaatsvinden om de leidingen met elkaar te verbinden. De uitlegstroken vinden over het algemeen plaats over de werkstrook van het leidingtracé.

Het tracé volgt in dit gebied zoveel mogelijk het landschappelijke patroon. Op deze wijze wordt de impact gedurende de aanlegperiode van de aardgastransportleiding (i.v.m. gebruik van terreinen, drainage, overhoeken) op de bedrijfsvoering van de landeigenaren zo beperkt mogelijk gehouden.

Met een boog kruist het tracé de Spearsterdyk om aan de oostkant middels een gestuurde boring langs Spears in noordelijke richting te gaan. Daar kruist het tracé met een gestuurde boring een aantal gasleidingen en een bestaande buisleidingenstrook die is opgenomen in de Structuurvisie Buisleidingen om de impact zo beperkt mogelijk te houden. Het tracé buigt noordwestwaarts af en kruist een hoogspanningsverbinding en met een gestuurde boring de Blankendalweg (N354). De ligging van het tracé is hier voornamelijk gebaseerd op het landschappelijke patroon van het gebied en het vermijden van de aanwezige woningen/boerderijen in het gebied.

Het tracé bundelt vervolgens aan de oostkant met de Sneekertrekvaart, waarbij wordt aangesloten bij het landschapspatroon. Daarbij kruist het tracé middels een gestuurde boring de Froonackerdyk (N384) bij Dearsum en de Hegedyk, om vervolgens aan te sluiten op de mijnbouwlocatie Bozum 1.

Bozum 1 – Ried 2

Vanuit de mijnbouwlocatie Bozum 1 loopt het tracé van de aardgastransportleiding in noordwestelijke richting parallel aan de Froonackerdyk (N384). Het tracé kruist daarbij met een gestuurde boring een spoorlijn en de Oosterwierumer, loopt

oostelijk op voldoende afstand langs de bebouwde omgeving (oa Wiewert en Wammert) en volgt zoveel mogelijk de kavelstructuren. Het tracé passeert Jeth aan de westkant, waarbij het Natuurnetwerk Nederland ten oosten van Jeth wordt vermeden. De leiding is hier tevens gelegen nabij een bestaand vliegtuigwrak. Na onderzoek is de exacte ligging vastgesteld waardoor deze op voldoende veiligheidsafstand kan worden gepasseerd.

Vorbij Wammert buigt het tracé af in westelijke richting daarbij de Kroonackerdyk en de Franekervaart met een gestuurde boring kruisend. Omdat de Kroonackerdyk en de Franekervaart hier vrij dicht bij elkaar zijn gelegen kan dit in één gestuurde boring gecombineerd worden. Hier worden tevens de gebieden met hoge archeologische waarden gemeden. Het tracé loopt vervolgens door tot aan de Skrinserdyk.

Het tracé vervolgt zijn weg westelijk en parallel aan de Franekervaart langs Easterlittens tot aan Winsum. Gekozen is om Winsum aan de westzijde te passeren. Bij Winsum kruist het tracé de Provinciale Weg (N359) en de Spannummerdyk. Na Winsum kruist het tracé met een gestuurde boring de Stjelpdyk, de Westerein en de Suderpolderwei (N384) bij Wjelsryp. Het gebied tussen de Provinciale Weg (N384) en Wjelsryp is een potentieel uitbreidingsgebied van het dorp. Situering van de aardgastransportleiding aan de westzijde van Winsum geeft minder toekomstige restricties. Er worden hier enkele waterkeringen en vaarten gekruist. Dit wordt zoveel mogelijk haaks uitgevoerd. De leiding volgt hier zoveel mogelijk bestaande structuren.

Na Wjelsryp buigt het tracé vervolgens af en kruist met een gestuurde boring een hoogspanningsverbinding. Na deze kruising zal het tracé een stukje parallel komen te liggen aan de spoorlijn Sneek – Leeuwarden om deze vervolgens met een gestuurde boring te kruisen. De kruising met het Van Harinxmakanaal zal met een gestuurde boring plaatsvinden op beperkte afstand parallel aan een bestaande aardgastransportleiding. Ten noorden van het kanaal is het tracé eveneens parallel aan de bestaande aardgastransportleiding richting Ried gesitueerd waar het aangesloten wordt op de mijnbouwlocatie Ried 2.

2.2.3

Wijze van uitvoering

Er wordt over een totale lengte van ca. 25 kilometer een aardgastransportleiding aangelegd van de bestaande mijnbouwlocatie Oppenhuizen naar de bestaande mijnbouwlocatie Ried 2. De totale duur van de werkzaamheden wordt geraamd op 12-16 weken tussen de start op een perceel en het moment waarop dit perceel weer is ingezaaid. De aanleg en instandhouding van de leiding geschiedt overeenkomstig onderstaand leidingprofiel.

Leidingprofiel	
Diameter (mm)	305,0 (12 inch)
Minimale wanddikte (mm)	7,0
Rekgrens staalsoort (N/mm ²)	358
Ontwerpdruk (bar)	89
Minimale diepte onder maaiveld (m)	1,5

Tabel 2: Leidingprofiel

De nieuw te leggen aardgastransportleiding zal voor het grootste deel aangelegd worden door middel van ingraven en deels met behulp van gestuurde boringen. Hieronder wordt per wijze van aanleg een korte omschrijving gegeven van de bijhorende werkzaamheden. Alle werkzaamheden voor de aanleg van de

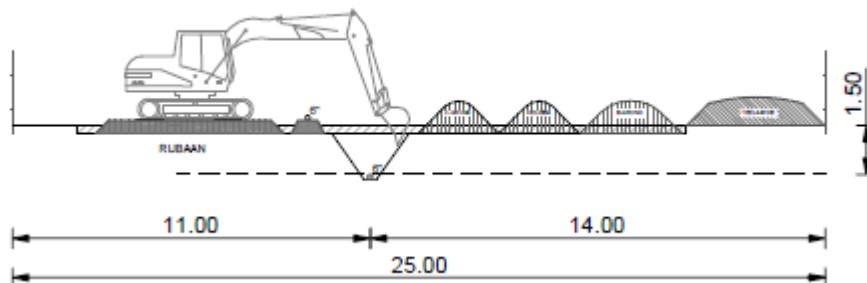
aardgastransportleiding vinden plaats binnen een afgerasterde werkstrook van 25 meter.

Aanleggen door middel van ingraven

Bij aanleg van een aardgastransportleiding door middel van ingraven wordt na het afrasteren eerst de teelaarde binnen de werkstrook ontgraven en in depot gezet, gescheiden van de later te ontgraven ondergrond. Vervolgens wordt een rijbaan aangelegd. De rijbaan wordt gemaakt van aangevoerd zand al of niet afgedekt met zware rijplaten. De bestaande begroeiing wordt bij het gereed maken van de werkstrook verwijderd.

Nadat de werkstrook is aangelegd en de rijbaan is aangebracht, worden de pijpen, met een lengte van 12 tot 18 meter, uitgereden. De leidingsegmenten worden vervolgens aan elkaar gelast middels "krimpsleeves". Een "krimpsleeve" is een naadloos aansluitende buis die na over de uiteinden van de leidingsegmenten te zijn gebracht en te zijn verhit als een tweede huid over de leiding sluit. Hiermee ontstaat een perfect aansluitende verbinding. Nadat de lassen zijn goedgekeurd, wordt de las en het naastliggende niet gecoate deel van de pijp gestraald. Het straalgrid wordt opgevangen met een kleed dat onder de las wordt gelegd. Het opgevangen straalgrid wordt afgevoerd naar een erkende verwerker. Als de lassen goed zijn bevonden, worden ze voorzien van een coating (epoxy coating of glasdoek). Het aanbrengen van een coating gebeurt eveneens boven een kleed waarmee een eventuele bodemverontreiniging wordt voorkomen. Nadat de coating is uitgehard bestaat er geen kans meer op bodemverontreiniging.

Naast de pijpen wordt een sleuf gegraven. Hiertoe wordt de teelaarde en de ondergrond (in twee delen: gerijpt en ongerijpt) ontgraven en in gescheiden depots gezet. De sleuf wordt, indien nodig, bemalen. Waar mogelijk zal door het toepassen van horizontale bemaling (sleufdrainage) de wateronttrekking geminimaliseerd zijn. De sleuf heeft een diepte van 1,85 tot 1,9 meter met op dat punt een breedte van 0,5 tot 1,0 meter (op maaiveldniveau 3,0 tot 4,0 meter, afhankelijk van de aanwezige grondsoort). Voordat de graafwerkzaamheden worden uitgevoerd, moet de bestaande begroeiing worden verwijderd. Kranen tillen de pijpen die tot een streng aaneen zijn gelast in de sleuf. Alvorens de sleuf wordt aangevuld wordt de coating op de leiding nogmaals gecontroleerd en wordt de leiding ingemeten.

Figuur 2: Voorbeeld dwarsdoorsnede werkstrook

Vervolgens wordt, in omgekeerde volgorde van ontgraving, de in depot gezette ondergrond ingebracht. Ook wordt de ontwatering van de percelen weer hersteld. Als laatste wordt de teelaarde laag weer terug op haar plaats gebracht en wordt het tracé afgewerkt. Afhankelijk van de wensen van de grondgebruiker worden de percelen weer bemest en ingezaaid. De totale deklaag bedraagt minimaal 1,5 meter.

Het zand dat niet in de sleuf kan worden verwerkt, wordt in het tracé verwerkt ter opheffing van grondtekorten of wordt afgevoerd.

Aanleggen door middel van gestuurde boring

Ter plaatse van een aantal locaties langs het tracé wordt de aardgastransportleiding gelegd door middel van een gestuurde boring (zie bijlage 1). Het kenmerk van een gestuurde boring is dat de boring vanaf het maaiveld plaatsvindt en dat een zodanige gronddekking wordt gekozen dat er geen invloed optreedt naar de bovengrond. Voor de gestuurde boring wordt op de hoogte van het intrede- en uittredepunt van de leiding een "kuip" gegraven, hierbij wordt bronbemaling toegepast. Voor het uitvoeren van een horizontaal gestuurde boring wordt eerst de boorstelling opgebouwd. Volgens een ontworpen langsprofiel wordt de boorpijp ingebracht. Langs elektronische weg is de boorkop exact te volgen zodat de ontworpen boorlijn kan worden gevolgd.

Op de reguliere werkdagen zal tussen 7:00 en 19:00 uur gewerkt worden. Mogelijke zal verlenging van de werktijd tot circa 21:00 uur gedurende enkele werkdagen optreden wanneer dit in verband met een gestuurde boring noodzakelijk is.

Foto 1: Booropstelling ten behoeve van een gestuurde boring

2.2.4

Noodzaak tot wijziging planologische-juridische situatie

De leidingstrook vanaf de mijnbouwlocatie Oppenhuizen naar de mijnbouwlocatie Ried 2 kruist overwegend percelen met een agrarische bestemming. Het is planologisch-juridisch gezien veelal niet mogelijk om de aardgastransportleiding aan te leggen binnen de agrarische bestemming. Daarnaast doorkruist de beoogde aardgastransportleiding binnen de drie gemeenten diverse percelen met een andere bestemming waarbinnen het aanleggen van transportleidingen niet mogelijk is. Hiermee is de noodzaak voor de middels dit inpassingsplan te leggen dubbelbestemming, gegeven.

3 Ruimtelijk beleidskader

In dit hoofdstuk komt het relevante actuele ruimtelijk beleidskader op Rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau aan de orde dat van belang is voor de aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2. Het sectorale beleid gericht op bepaalde (milieu)thema's zal in hoofdstuk 4 per omgevingsaspect worden behandeld.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), vastgesteld op 13 maart 2012 worden de ambities van het Rijk op het gebied van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid voor Nederland in 2040 beschreven. De SVIR heeft als doel te komen tot een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. Er is nu te vaak sprake van bestuurlijke drukte, ingewikkelde regelgeving of een sectorale blik met negatieve gevolgen voor de ontwikkeling van Nederland. Om dit te keren, brengt het Rijk de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij diegene die het aangaat (burgers en bedrijven), laat het meer over aan gemeenten en provincies ('decentraal, tenzij...') en komt de gebruiker centraal te staan.

Het Rijk benoemt 13 nationale belangen waarvoor het Rijk verantwoordelijk is. De desbetreffende belangen zijn vertaald in wetgeving of beleidsregels. De ruimtelijke besluitvorming over het project dient met deze belangen en de daaraan verbonden wet-, regelgeving en beleid rekening te houden. In het onderstaande worden de voor de aardgastransportleiding relevante nationale belangen weergegeven en wordt aangeduid op welke wijze zij bij de besluitvorming zijn meegenomen:

- Nationaal belang 3: het voorzien in ruimte voor het hoofdnetwerk voor het vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen. Het netwerk van buisleidingen voor het vervoer van (gevaarlijke) stoffen is van economisch belang voor Nederland op Europese schaal. Hieronder valt ook het gastransport en het verbinden van productielocaties. De buisleidingen voor transport van aardgas zijn onderdeel van de nationale energie infrastructuur.
- Nationaal belang 4: het efficiënt gebruiken van de ondergrond. Vanwege onder meer de beperkte ruimte in de ondergrond, de betekenis van de ondergrond voor het economisch functioneren van Nederland en afstemming op activiteiten in de bovengrond, is efficiënt gebruik van de ondergrond van nationaal belang. In dit kader is de nieuwe aardgastransportleiding strategisch gesitueerd ten opzichte van de omliggende aardgasindustrie. Daarnaast is de aardgastransportleiding (deels) gebundeld met bestaande leidingen om nieuwe doorsnijdingen van de ondergrond te voorkomen.
- Nationaal belang 8: het verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's. Om toekomstige kosten en maatschappelijke schade te voorkomen, moeten bij ruimtelijke-en infrastructurele werken de milieueffecten worden afgewogen. De afweging ten aanzien van de voorliggende aardgastransportleiding wordt weergegeven in hoofdstuk 4.

- Nationaal belang 10: ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten. Internationaal zijn afspraken gemaakt over cultureel- of natuurlijk werelderfgoed. Daarnaast behoren ook de beschermde stads- en dorpsgezichten, rijksmonumenten en aangewezen wederopbouwgebieden tot een nationaal belang. Bij de bepaling van het tracé voor de nieuwe aardgastransportleiding zijn deze belangen meegewogen, hetgeen in paragraaf 4.7 van de toelichting op dit inpassingsplan wordt toegelicht.
- Nationaal belang 11: ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora en faunasoorten. In internationaal verband heeft Nederland zich met het Biodiversiteitsverdrag en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (Natura 2000) gecommitteerd aan afspraken over soorten (flora en fauna) en leefgebieden van soorten (habitats). Op nationaal niveau zijn ter uitvoering van dit beleid Natura 2000-gebieden aangewezen. Daarnaast is het Natuurnetwerk Nederland van nationaal belang, bestaande uit beschermde natuurgebieden alsmede robuuste verbindingzones tussen die gebieden. De provincies werken het Natuurnetwerk Nederland in hun ruimtelijke plannen uit. Voor ingrepen in zowel Natura 2000-gebieden als in het Natuurnetwerk Nederland is elk een verschillend afwegingskader van toepassing. In hoofdstuk 4 wordt inzicht gegeven in de afwegingen die voor de nieuwe aardgastransportleiding zijn gemaakt.
- Nationaal belang 13: een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Dit vindt voor de aardgastransportleiding plaats in dit inpassingsplan.

3.1.2

Structuurvisie Buisleidingen

De Structuurvisie Buisleidingen (zie www.ruimtelijkeplannen.nl, NL.IMRO.0000.IM11svBuisleiding-3010) is een uitwerking van nationaal belang 3 in de SVIR: ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van gevaarlijke stoffen via buisleidingen. In de Structuurvisie Buisleidingen wordt een hoofdstructuur van verbindingen aangegeven waarlangs ruimte moet worden vrijgehouden, om ook in de toekomst een ongehinderde doorgang van buisleidingtransport van nationaal belang mogelijk te maken.

Figuur 3: Uitsnede Visiekaart Structuurvisie Buisleidingen

De beleidsuitspraken uit de Structuurvisie Buisleidingen zijn in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (hierna: Barro) in concrete voorschriften voor gemeentelijke bestemmingsplannen vertaald.

Zoals uit de Visiekaart bij de Structuurvisie Buisleidingen (figuur 3) blijkt, is er een bestaande buisleidingenstrook aanwezig die van west naar oost loopt ten noorden van Sneek en tussen Scharnegoutum en Sibrandabuorren wordt gekruist door de nieuwe aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2. Bij de ontwikkeling van het tracé van de aardgastransportleiding is rekening gehouden met deze bestaande buisleidingenstrook. Parallelligging is vermeden maar een kruising was niet te vermijden. De bestaande buisleidingenstrook wordt op dusdanige diepte gekruist middels een gestuurde boring dat er géén effecten te verwachten zijn.

3.1.3 *'Kleine velden'-beleid*

In 1959 is het Groningenveld ontdekt. Nergens in West-Europa werd een dergelijk groot gasveld aangetroffen als onder de Groningse bodem. De eerste oliecrisis in 1973, waarbij Arabische olieproducerende landen een olieboycot afkondigden tegen een aantal landen waaronder Nederland, zorgde ervoor dat de Nederlandse regering de winning van aardgas uit eigen bodem wilde stimuleren.

De ondergrond van Nederland werd verder in kaart gebracht en er bleek een groot aantal plekken in Nederland te zijn waar aardgas mocht worden verwacht. In Drenthe, Overijssel, Friesland en op tientallen plaatsen onder de Noordzee werden gasvelden aangetroffen en aangeboord. Alle gasvelden in Nederland, niet zijnde het Groningenveld, werden aangeduid als kleine velden.

Deze kleine velden zijn echter relatief duur om te exploiteren en economisch vaak nauwelijks rendabel. Dit komt vooral door de kosten van de vele opsporingsactiviteiten en de hoge kosten van de productiemiddelen in verhouding tot de relatief kleine hoeveelheden aardgas die gewonnen konden worden. De overheid wil dit gas toch graag inzetten om de Nederlandse samenleving maximaal te laten profiteren van de eigen aardgasvoorraden en om het Groningenveld als strategische voorraad te ontzien. De Nederlandse regering introduceerde daarom in 1974 het zogenoemde 'kleine velden'-beleid.

Dit beleid is er op gericht om winning van aardgas uit kleinere Nederlandse aardgasvelden te bevorderen zodat de Nederlandse samenleving maximaal kan profiteren van de eigen aardgasvoorraden. In het kader van dit beleid is Energie Beheer Nederland B.V. (EBN) verantwoordelijk voor de opsporing en ontwikkeling van gasvelden. Door deel te nemen in een groot aantal samenwerkingsverbanden met olie- en gasmaatschappijen draagt de staatsonderneming EBN eraan bij dat zoveel mogelijk gas- en olievoorraden worden opgespoord en op een economisch verantwoorde manier worden gewonnen. Met deze in artikel 81 – 97b van de Mijnbouwwet opgenomen financiële stimuleringsmaatregel worden mijnbouwondernemingen gestimuleerd om tijdig zoveel mogelijk van de Nederlandse gasreserves op te sporen en in productie te nemen. Hiermee stimuleert de overheid de productie uit de kleine velden op het vaste land, zoals het gasveld 'Oppenhuizen', en uit de kleine velden op de Noordzee. Een essentieel onderdeel van het 'kleine velden'-beleid is daarnaast dat er voor het geproduceerde gas altijd een koper is. De Gaswet schrijft daarom voor dat GasTerra moet aanbieden dit gas te kopen tegen redelijke voorwaarden en een marktconforme prijs. Netbeheerder Gasunie Transport Services (GTS) is verplicht het gas te transporteren.

De hoeveelheid gas die in de loop der jaren in de Nederlandse kleine velden is gevonden, heeft een volume ter grootte van ongeveer een half Groningenveld.

Hiervan is ondertussen evenwel zo'n 70% geproduceerd. De verwachting is dat binnen 5 à 10 jaar de productie uit de kleine velden die nu in gebruik zijn, gehalveerd zal zijn.

Het belang van het 'kleine velden'-beleid is herbevestigd in het Energierapport 2015.

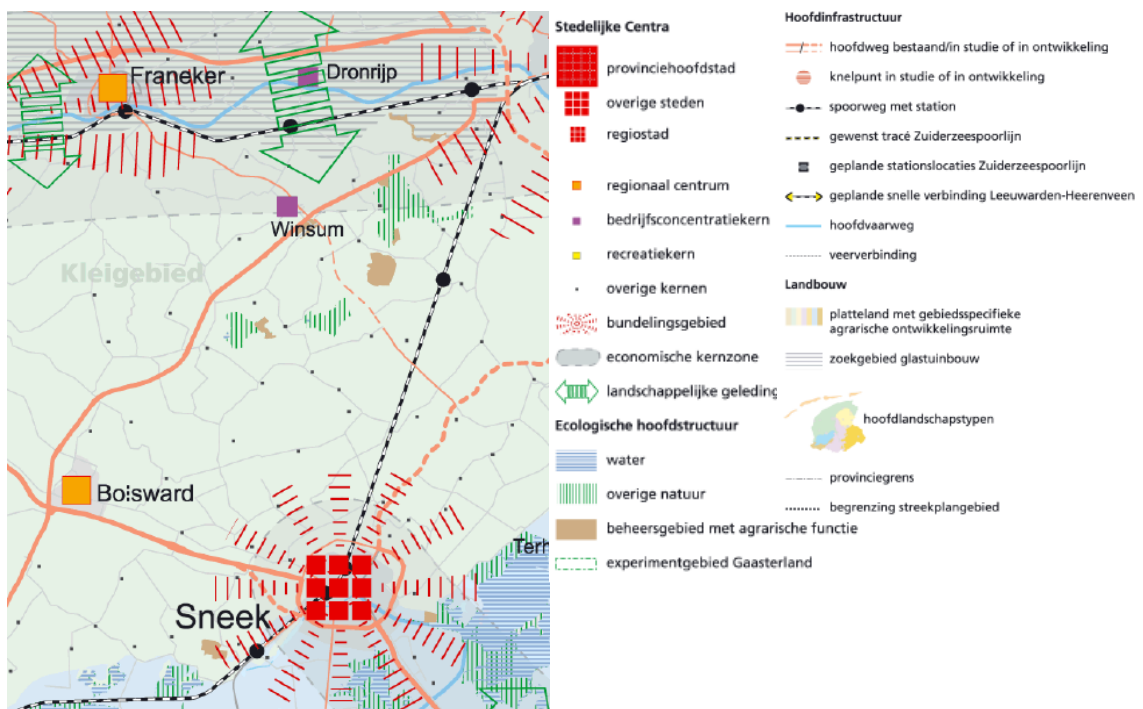
3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie

Centraal uitgangspunt van het streekplan 'Om de kwaliteit fan de romte, streekplan provincie Fryslân 2007', d.d. 13 december 2006 is een sterk en tegelijkertijd mooi Fryslân. In het streekplan is opgenomen dat bij het zoeken naar locaties voor nieuwe leidingen de provincie de volgende uitgangspunten hanteert:

- nieuwe tracés van leidingen worden gebundeld met grootschalige infrastructuur en/of met bestaande leidingennetwerken;
- de initiatiefnemer houdt rekening met landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden, met gevoelige verblijfsfuncties en met het belang van goed functionerende waterkeringen;
- de bij de leidingnetwerken behorende bebouwing, zoals schakel-, compressor- en regelstations, worden in beginsel op bedrijventerreinen gebouwd;

Doel van het beleid voor hoofdtransportleidingen is om problemen en knelpunten bij de ondergrondse en bovengrondse ordening te voorkomen, zoveel mogelijk bundeling van lijninfrastructuur te bewerkstelligen en de veiligheid rondom leidingen te waarborgen. Bij het bepalen van het tracé van de nieuwe aardgastransportleiding is rekening gehouden met deze uitgangspunten (zie paragraaf 2.2.2.).

Figuur 4: uitsnede plankaart streekplan

In het streekplan is daarnaast aangegeven dat opsporing en winning van diepe delfstoffen is toegestaan buiten gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland en bestaande natuurgebieden. De aardgastransportleiding kruist ten

oosten van Sneek percelen die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (percelen gelegen tussen de Houkesloot en de Grienedyk). Deze percelen worden gekruist door middel van een gestuurde boring zodat de natuurwaarden ter plaatse van het Natuurnetwerk Nederland behouden blijven en verstoring wordt voorkomen.

3.2.2 *Omgevingsverordening*

In het voorjaar van 2011 heeft Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslân vastgesteld. De Verordening trad op 1 augustus 2011 in werking en is herzien op 25 juni 2014. De Verordening Romte Fryslân regelt die onderwerpen uit het Streekplan, waarvan de juridische doorwerking en borging in ruimtelijke plannen van gemeenten noodzakelijk is. Zo zijn in het verordening de gebieden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen (zie paragraaf 4.6.). De wezenlijke kenmerken en waarden zijn daarbij aangegeven en er zijn regels gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Ook de weidevogelgebieden zijn in deze verordening vastgelegd.

De Verordening Romte 2014 biedt de mogelijkheid voor de oprichting van bedrijven voor de winning op de locatie van water, grondstoffen, olie en windenergie in het landelijk gebied. Deze ontwikkelingen zijn tevens toegestaan in en nabij het Natuurnetwerk Nederland indien de ontwikkeling een groot openbaar belang vertegenwoordigt. Tot ontwikkelingen van groot openbaar belang worden in ieder geval de veiligheid, de drinkwatervoorziening, de plaatsing van windturbines of de plaatsing van installaties voor de winning, opslag of transport van aardgas gerekend. Voorwaarde voor deze ontwikkelingen is dat er voor de betreffende fysieke ontwikkeling geen reële locatie-alternatieven zijn.

3.3 **Gemeentelijk beleid**

3.3.1 *Gemeente Súdwest-Fryslân*

De gemeente Súdwest-Fryslân is per 1 januari 2011 ontstaan door fusie van de gemeenten Bolsward, Nijefurd, Sneek, Wûnseradiel en Wymbritseradiel. Deze relatief nieuwe gemeente heeft nog geen integrale structuurvisie voor haar grondgebied vastgesteld.

Het vigerende planologisch-juridische regime ter plaatse van het tracé van de aardgastransportleiding wordt met name bepaald door het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel, het bestemmingsplan Houkepoort-Houkemar, het bestemmingsplan Buitengebied 2008 en de beheersverordening Buitengebied Sneek. Daarnaast gelden er enkele kleinere bestemmingsplannen gericht op specifieke ruimtelijke ontwikkelingen.

3.3.2 *Gemeente Littenseradiel*

De raad van de gemeente Littenseradiel heeft op 21 mei 2012 de Structuurvisie 2030 gemeente Littenseradiel vastgesteld. Deze structuurvisie vormt het ruimtelijke ontwikkelingskader voor de gemeente Littenseradiel in de periode 2010-2030. In de visie zijn de belangrijkste ambities van de gemeente vastgelegd en uitgewerkt in verschillende thema's. In de structuurvisie is opgenomen dat de gemeente duurzame energie wil stimuleren. Windenergie heeft gezien de aantasting van het open landschap geen prioriteit. De opwekking van biogas is kansrijk, maar mag niet ten koste gaan van het landschap.

Het vigerende planologisch-juridische regime ter plaatse van het tracé van de aardgastransportleiding wordt bepaald door de Wijziging beheersverordening Buitengebied gemeente Littenseradiel. Er is een ontwerp-bestemmingsplan in voorbereiding onder de naam bestemmingsplan Bûtengebied.

3.3.3

Gemeente Franekeradeel

Ter plaatse van het tracé van de aardgastransportleiding geldt de Structuurvisie Buitengebied Franekeradeel 2010 – 2020. De structuurvisie moet gezien worden als een visie op hoofdlijnen op de toekomst van het buitengebied.

Het buitengebied van Franekeradeel leent zich bij uitstek voor vele vormen van duurzame energie opwekking. Dit komt vooral door de geografische ligging en de specifieke opgaven die daaruit voortvloeien.

In het kader van de integrale gebiedsontwikkeling Franekerdeel-Harlingen wordt gewerkt aan een herstelplan voor de waterhuishouding, waarmee de gevolgen van de bodemdaling door zout- en gaswinning kunnen worden opgevangen.

Het vigerende planologisch-juridische regime ter plaatse van het tracé van de aardgastransportleiding wordt bepaald door het Bestemmingsplan Buitengebied Franekeradeel 2013.

4 Onderzoek Milieu en Waarden

In dit hoofdstuk komen de effecten van de aanleg en instandhouding van de aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2 op het milieu en waarden in het gebied aan de orde. Bij de gevolgen is onderscheid te maken tussen de aanlegfase en de gebruiksfase. In de aanlegfase zullen vooral tijdelijke effecten optreden, in de gebruiksfase betreft het permanente effecten.

De effecten worden getoetst aan de sectorale wet- en regelgeving. Per milieuthema wordt achtereenvolgens een beschrijving gegeven van het toetsingskader, de effecten van de nieuwe aardgastransportleiding en een conclusie getrokken. Voor uitgebreidere informatie wordt verwezen naar de onderliggende onderzoeken die in de bijlagen bij deze toelichting zijn opgenomen.

4.1 Externe veiligheid

4.1.1 Toetsingskader

Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb 2011)

Het externe veiligheidsbeleid voor buisleidingen is geregeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (hierna: Bevb). Het Bevb beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van de leidingexploitant en van de gemeenten. Het Bevb geeft de risiconormen voor het plaatsgebonden risico (hierna: PR) en regels voor het groepsrisico (hierna: GR).

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico is uitsluitend afhankelijk van de leidingparameters (diameter, wanddikte, staalsoort, ontwerpdruk, gronddekking) en wordt weergegeven als een risicocontour rondom de buisleiding, waarbij de zogenoemde 10^{-6} per jaar contour in het Bevb als de grenswaarde voor kwetsbare objecten is aangewezen en als richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten geldt. De grenswaarde voor het PR is een kans van 1 op 1.000.000 ($=10^{-6}$) per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een transportroute bevindt, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met het transport van gevaarlijke stoffen op die route.

Voor nieuwe buisleidingen die vallen onder de werking van het Bevb geldt dat deze PR 10^{-6} per jaar contour binnen de belemmeringsstrook van 5,0 meter aan weerszijden van het hart van de leiding behoort te liggen. Binnen deze contour mogen geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten voorkomen. Kwetsbare objecten zijn onder andere woningen, ziekenhuizen en scholen. Beperkt kwetsbare objecten zijn bijvoorbeeld kleinschalige bedrijfsgebouwen.

Groepsrisico

Het groepsrisico is, naast de genoemde leidingparameters, afhankelijk van het aantal mensen dat zich in de omgeving van de potentieel gevaarlijke activiteit bevindt en wordt getoetst aan een oriëntatiewaarde. De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico voor transportleidingen is, per kilometer tracé, een kans van 10^{-4} per jaar op 10 slachtoffers, een kans van 10^{-6} per jaar op 100 slachtoffers, et cetera. Bij het verantwoorden van het GR – de verantwoordingsplicht geldt voor het bevoegd gezag - wordt gekeken naar de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval, alsmede de

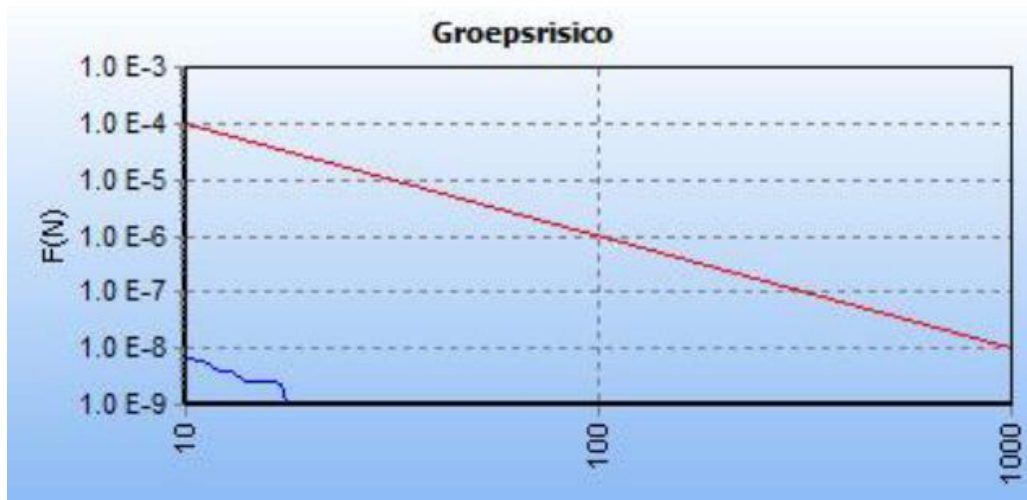
mogelijkheden van personen die zich in het invloedsgebied van de leiding bevinden om zichzelf in veiligheid te brengen indien een ramp of zwaar ongeval zich voordoet. De normstelling met betrekking tot het GR heeft de status van een inspanningsverplichting. Dit betekent dat het bevoegd gezag onderbouwd van de oriëntatiewaarde kan afwijken. Daarbij kan bij een beperkte toename van het GR, of wanneer de hoogte van het GR aanzienlijk lager is dan de oriëntatiewaarde, de verantwoording van het GR beperkt blijven (art 12.3 Bevb). De inventarisatie van de rond de aardgastransportleiding aanwezige bevolking dient zich uit te strekken tot een afstand waarop ten hoogste 1% van de aanwezigen gedurende de dag- en nachtperiode en de verblijfsduur nog slachtoffer wordt van een calamiteit met de aardgastransportleiding. Dat is het invloedsgebied.

4.1.2 Effecten

Bij de tracerings van de aardgastransportleiding is ervoor gekozen deze zoveel mogelijk in het landelijk gebied te leggen en daarmee bebouwing zo mogelijk te mijden. Dit vermindert de kans op slachtoffers als gevolg van een ongevoen voorval met de aardgastransportleiding in de gebruiksfase. Om inzicht te krijgen in de risico's als gevolg van de aanwezigheid van de aardgastransportleiding is een kwantitatieve risicobeoordeling (hierna: QRA)² uitgevoerd (zie bijlage 2). Hierbij is op basis van het voorgeschreven rekenpakket CAROLA het plaatsgebonden risico en het groepsrisico berekend. Daarbij is voor de dichtheid van personen in het invloedsgebied van de aardgastransportleiding uitgegaan van de populatiegegevens vanuit het Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG), april 2015, die in Rijksdriehoekcoördinaten zijn verstrekt en naar functie zijn onderscheiden. De populatiegegevens laten zien dat in het invloedsgebied sprake is van kleine bevolkingsaantallen.

De nieuwe gastransportleiding is zo ontworpen dat de PR 10^{-6} per jaar contour binnen de belemmeringsstrook van 5,0 meter aan weerszijden van het hart van de leiding ligt. Binnen de belemmeringsstrook bevinden zich géén (beperkt) kwetsbare objecten. Hiermee wordt voldaan aan de normen uit het Bevb.

In de QRA is voor de aardgastransportleiding het groepsrisico berekend per 1 kilometer van het leidingtracé. Uit de analyse volgt dat de aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2 voldoet aan de oriëntatiewaarde voor groepsrisico. Vanwege de geringe hoeveelheid populatie is het groepsrisico marginaal.

Figuur 5: Groepsrisico bij de maatgevende (meest risicovolle) kilometer

2 Leidingen Oppenhuizen / Bozum / Ried (401454 en 401456), opgesteld door Lievense CSO Infra B.V., docnr. 156996, d.d. 1 september 2016

De 100% letaliteitafstand bedraagt 88 meter en de 1% letaliteitafstand bedraagt 193 meter gemeten vanaf de as van de leiding. Er zijn binnen het invloedsgebied van 1% letaliteit geen kwetsbare objecten aanwezig. Er zijn derhalve geen knelpunten die nopen tot maatregelen ten aanzien van zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid (bron en effectgebied). Een getroffen locatie is in het kader van een calamiteit voor de brandweer goed toegankelijk.

In de buurt van het leidingtracé staan enkele windturbines. Deze kunnen op grond van het Bevb een risicoverhogend object vormen voor buisleidingen (risico van omvallen of bladbreuk op de buisleiding). De maatgevende windturbine voor de faalkans is de windturbine in Wjelsryp. Deze windturbine staat op een afstand van 121 meter vanaf de leiding. Vanwege deze afstand is er bij bladbreuk een raakkans op maaiveldniveau waarbij de indringingsdiepte 1,25 meter bedraagt. Uit de QRA blijkt dat deze windturbine niet zorgt voor additionele faalkans van de aardgastransportleiding aangezien de aardgastransportleiding met een dekking van 1,50 meter wordt aangelegd. De aanwezigheid van de windturbine zorgt dus niet voor een verhoging van het risico op falen van de aardgastransportleiding.

4.1.3

Regeling

Om te voldoen aan de randvoorwaarden voor PR en GR worden de leidingparameters geborgd door het opnemen van het profiel van de aardgastransportleiding in het inpassingsplan. Dit betreft de diameter, wanddikte, staalsoort, ontwerpdruk en minimale gronddekking.

Binnen de in dit inpassingsplan opgenomen belemmeringenstrook als bedoeld in artikel 14 Bevb van 5,0 m, aan weerszijden van het hart van de aardgastransportleiding gelden bebouwingsbeperkingen. Daarnaast dient bij ruimtelijke ontwikkelingen nabij de aardgastransportleiding de toename van het groepsrisico door het bevoegd gezag te worden verantwoord.

4.1.4

Conclusie

Gezien het voorgaande is de nieuwe aardgastransportleiding in de gebruiksfase vanuit het perspectief van externe veiligheid van hogedruk aardgastransportleidingen aanvaardbaar. De PR 10^{-6} per jaar contour voldoet aan de norm voor het plaatsgebonden risico uit het Bevb en ligt binnen de belemmeringenstrook van 5,0 meter aan weerszijden van het hart van de leiding. Het groepsrisico blijft ruimschoots onder de oriënterende waarde voor groepsrisico.

4.2

Explosieven

4.2.1

Toetsingskader

Bij de werkzaamheden in het kader van de realisatie van de nieuwe gastransportleiding bestaat mogelijk het risico dat explosieven worden aangetroffen die gevaar opleveren voor de publieke veiligheid. Het Werkveldspecifiek Certificatieschema voor het Systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven (hierna: WSCS-OCE) dient ter beoordeling of er indicaties zijn dat binnen het plangebied conventionele explosieven aanwezig zijn, en zo ja, om het verdachte gebied in horizontale en verticale dimensie af te bakenen.

4.2.2

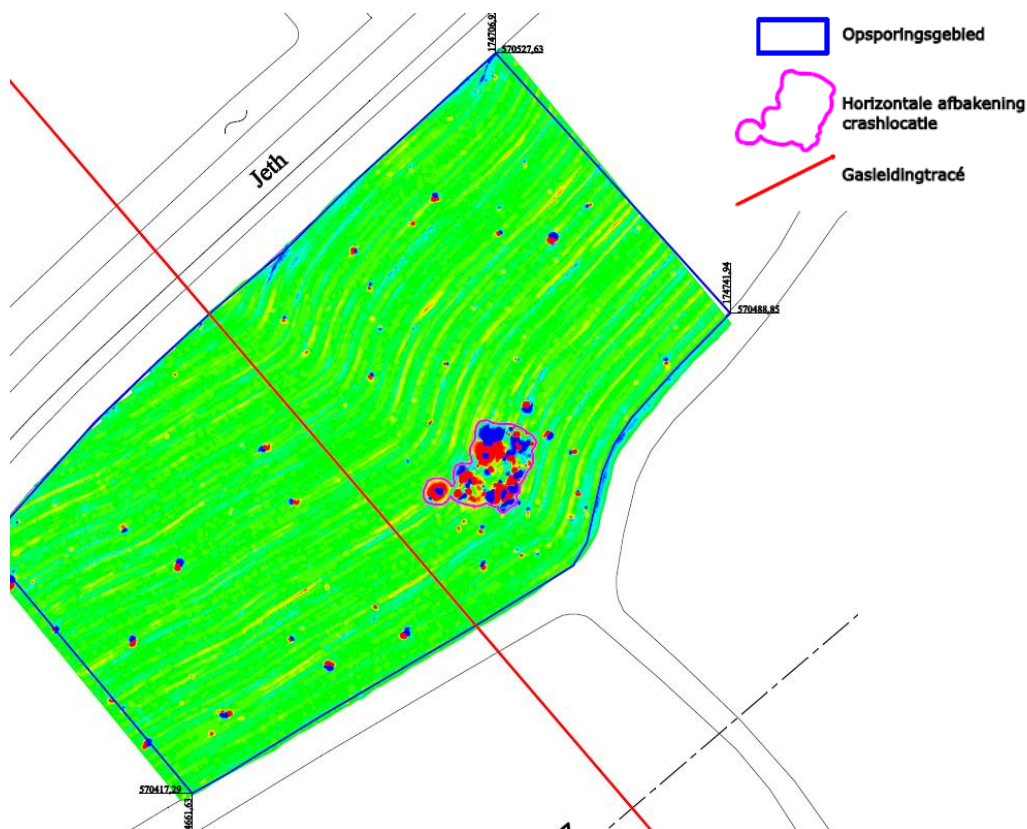
Effecten

Er is historisch vooronderzoek³ uitgevoerd naar de aanwezigheid van conventionele explosieven ter plaatse van het leidingtracé Oppenhuizen – Franeker (zie bijlage 3). Daaruit volgt dat er feitelijk materiaal is aangetroffen, waaruit blijkt dat er mogelijk

³ Historisch vooronderzoek explosieven, opgesteld door I&A Survey, projectnr. GPR5205.1, d.d. 4 augustus 2015

verschillende typen explosieven in het onderzoeksgebied zijn achtergebleven tijdens WOII. Op basis van de inventarisatie en analyse van het bronnenmateriaal, is een perceel ten zuiden van Jeth als verdacht aangemerkt op de aanwezigheid van explosieven wegens de mogelijke aanwezigheid van een vliegtuigwrak met boordwapens en bijbehorende munitie. Uit het gemeentearchief van Littenseradiel volgt dat in de nacht van 2 op 3 juli 1942 op een perceel ten zuiden van Jeth nabij het beoogde leidingtracé een vliegtuig is neergestort, het betrof een Messerschmitt Bf 110 jachtvliegtuig. Er heeft op deze locatie veldonderzoek⁴ plaatsgevonden met als doel de ligplaats van verdachte objecten (mogelijk explosieven) vast te stellen met geofysische meettechnieken (zie bijlage 3).

Het veldonderzoek geeft een duidelijk beeld van verstoringen waardoor de afbakening van de crashlocatie goed inzichtelijk kan worden gemaakt. Het eerste metaalhoudende object, waarvan niet kan worden uitgesloten dat het restanten van het vliegtuig betreft, ligt op een afstand van circa 9 meter vanuit het hart van de geplande aardgastransportleiding. Een exacte diepteafbakening is op basis van het uitgevoerde onderzoek niet exact te bepalen. Reden hiervoor is dat veel metaalverstoring onderliggende objecten maskeert. De diepte tot waarop vliegtuigonderdelen voor kunnen komen, wordt geschat op maximaal 6.0 m-mv. Tussen de ingemeten metaalhoudende objecten is op basis van het uitgevoerde onderzoek niet uit te sluiten of er explosieven aanwezig zijn.

Figuur 6: Overzichtskartaal onderzoekslocatie en resultaat

Het perceel waar het vliegtuigwrak ligt, wordt ten behoeve van de aanleg van de gastransportleiding gekruist door middel van een gestuurde boring. De geplande werkzaamheden vinden daardoor plaats op voldoende afstand (meer dan 8 meter

⁴ Opsporing explosieven, opgesteld door I&A Survey, projectnr. GPR5205.1, d.d. 10 juli 2015

zijwaarts) van de afgebakende crashlocatie zodat de werkzaamheden veilig kunnen verlopen. Er wordt niet onder de crashlocatie door geboord, zodat - indien in de toekomst wordt besloten het vliegtuigwrak te bergen - de aardgastransportleiding geen risico of belemmering vormt voor de bergingswerkzaamheden.

4.2.3 *Conclusie*

Gezien het voorgaande kan de aanleg van de nieuwe aardgastransportleiding veilig plaatsvinden. Ook vormt de aardgastransportleiding geen risico bij een eventuele toekomstige berging van het vliegtuigwrak.

4.3 Water

4.3.1 *Toetsingskader*

Kaderrichtlijn Water

Sinds 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (hierna: KWR, te vinden op <http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/kaderrichtlijn-water/>) van kracht. Deze richtlijn heeft tot doel om de Europese wateren in een goede ecologische staat te brengen. Voor elk waterlichaam zijn eisen geformuleerd rond de ecologische en chemische waterkwaliteit. Waterbodems (al dan niet vervuild) vormen een onderdeel van een waterlichaam. Daarom hebben de eisen ook betrekking op de kwaliteit van waterbodems.

Startovereenkomst Waterbeleid 21e eeuw (2001)

Op verzoek van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en van de voorzitter van de Unie van Waterschappen heeft de Commissie Waterbeheer 21e eeuw een advies (CWB21, 2000) uitgebracht over de waterstaatkundige toestand van Nederland met aanbevelingen voor het waterbeleid. Eén van de aandachtspunten in het advies is dat ruimte voor water noodzakelijk is, en dat er geen ruimte meer aan het waterhuishoudkundig systeem moet worden onttrokken. Water moet een sturend principe worden in de ruimtelijke ordening.

Watertoets

Bij elke ruimtelijke ontwikkeling is het verplicht een watertoets uit te voeren. Artikel 3.1.6 van het Besluit het ruimtelijke ordening (hierna: Bro) verplicht de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan tot het opnemen van 'een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding'. Andere onderdelen vormen de waterparagraaf en het vooroverleg met het waterschap.

Waterwet (2009)

De Waterwet is per 22 december 2009 in werking getreden. In deze wet is het waterbeheer in Nederland geregeld, zoals het voorkómen van zowel wateroverlast, waterschaarste, als waterverontreiniging. Daarnaast voorziet de wet in het toekennen van functies voor het gebruik van water, zoals scheepvaart, drinkwatervoorziening, landbouw, industrie en recreatie.

De Waterwet en het waterbeleid zijn verdeeld in twee drietrapsstrategieën, namelijk 'vasthouden – bergen – afvoeren' en 'schoon houden – scheiden – schoon maken'. Voor de nieuwe aardgastransportleiding betekent dit dat graaf- en aanlegwerkzaamheden niet ten koste mogen gaan van het waterbergend vermogen van het gebied en dat verontreiniging van de (water)bodem moet worden voorkomen. Tot slot mag het veiligheidsniveau van waterkeringen niet afnemen door de aanleg van de nieuwe aardgastransportleiding.

4.3.2 *Effecten*

Kruisingen van de aardgastransportleiding met o.a. wegen, grotere waterwegen en de spoorlijn worden middels gestuurde boringen uitgevoerd (zie bijlage 1). Daardoor zijn er in de aanlegfase geen effecten op de grotere waterwegen. Bestaande waterkeringen worden gekruist zonder dat de stabiliteit van de waterkeringen wordt aangetast. Bij een gestuurde boring wordt gebruik gemaakt van een boorvloeistof. Tijdens de aanleg van de leiding is de ruimte tussen de boorgatwand en de leiding gevuld met deze boorvloeistof (bentoniet/watermengsel). Na enkele tijd zal deze boorvloeistof stabiliseren en opstijven. Indien afsluitende lagen worden doorboord zal als gevolg van het opstijven van de boorvloeistof een waterdichte afsluiting worden gecreëerd in de afsluitende lagen.

Bij aanleg van een aardgastransportleiding door middel van ingraven wordt eerst de teelaarde binnen de werkstrook ontgraven en in depot gezet, gescheiden van de later te ontgraven ondergrond. Vervolgens wordt een rijbaan aangelegd. De rijbaan wordt gemaakt van aangevoerd zand al of niet afgedekt met zware rijplaten. De bestaande begroeiing wordt bij het gereed maken van de werkstrook verwijderd. Daarna wordt de aardgastransportleiding zelf klaargemaakt door het aan elkaar lassen van de pijpen en het aanbrengen van een coating. Vervolgens wordt de ondergrond ontgraven en in depots gezet. De aldus ontstane sleuf wordt, indien nodig, bemalen. Kranen tillen de leiding in de sleuf. Vervolgens wordt, in omgekeerde volgorde van ontgraving, de in depot gezette ondergrond en teelaarde teruggespat, de ontwatering hersteld en het tracé afgewerkt. Het tijdelijk opzij zetten van de deklaag leidt niet tot toename van kwel en infiltratie. Kruisingen met kleinere watergangen uitgevoerd als open ontgraving leiden tot een tijdelijke obstructie in de watergang. Hierdoor is tijdens de aanlegfase een obstructie in de watergang aanwezig die van invloed is op afvoer en de doorvaart.

Er is ter plaatse van het tracé van de nieuw aan te leggen aardgastransportleiding geohydrologische onderzoek⁵ uitgevoerd (zie bijlage 4). In het navolgende wordt hierop ingegaan.

Tracédeel Oppenhuizen - Bozum

Op dit tracédeel staan de freatische grondwaterstanden en stijghoogten onder de deklaag vrijwel gelijk aan elkaar en variëren langs het tracé. Het freatisch grondwater⁶ is over het algemeen zoet tot enigszins brak, alleen nabij locatie Bozum is het grondwater in de deklaag brak. Het grondwater in het bovenste deel van het eerste watervoerend pakket (tot ca. 6,0 meter diep) is over het algemeen zoet, het diepere grondwater in het eerste watervoerend pakket (>6,0 meter diep) is over het algemeen matig brak tot zout.

Voor het droog houden van de werkputten bij gestuurde boringen en de sleuven bij het ingraven van de aardgastransportleiding (veldstrekkingen) is tijdens de aanleg van de aardgastransportleiding (mogelijk) bemaling nodig. Op het gehele tracé is een deklaag aanwezig onder het niveau van de onderzijde van de werkputten of leidingsleuven. Het resterende deel van de deklaag kan als gevolg van de druk vanuit het ondergelegen watervoerende pakket opbarsten. Bij het tracédeel Oppenhuizen - Bozum kunnen ter plaatse van diepe werkputten (in- en uittredepunten van de gestuurde boringen; 3,5 m –mv.) de grondlagen tot

5 Geohydrologisch rapport Aanleg 12 inch aardgastransportleiding tussen Vermilion locaties Oppenhuizen en Bozum, opgesteld door AnteaGroup, projectnr. 11191-401454, d.d. 27 augustus 2015

Geohydrologisch rapport Aanleg 12 inch aardgastransportleiding tussen Vermilion locaties Bozum en Ried, opgesteld door AnteaGroup, projectnr. 11191-401456, d.d. 28 augustus 2015

6 Het water onder de grondwaterspiegel in een relatief goed doorlatende laag en boven een eerste slecht doorlatende of ondoorlatende laag.

maximaal 10,0 m –mv. opbarsten. Voor veldstrekkingen (1,8 m – mv.) zouden de slecht doorlatende lagen tot maximaal 5,0 m –mv. kunnen opbarsten. Indien de deklaag dikker is dan 10,0 m (diepe werkputten) of 5,0 m (veldstrekkingen) dan is er geen opbarstgevaar en is spanningsbemaling niet noodzakelijk.

Er wordt voor dit tracédeel uitgegaan van een totaal waterbezwaar (berekende bemalingsdebieten) van 100.000 m³. Het maximale invloedsgebied van de bemalingen – het gebied waarin de grondwaterstand of – stijghoogte met 0,05 meter of meer wordt verlaagd – bedraagt 140 meter. Hierbinnen bevinden zich geen grondwaterbeschermingsgebieden.

Door tijdelijke verlaging van de grondwaterstand kan mogelijk droogteschade optreden aan de gewassen binnen het invloedsgebied. Droogteschade aan gewassen kan optreden in de periode april - september (het groeiseizoen). De bovenste 1,0 tot 8,0 meter van de bodem (deklaag) bestaat uit de grondsoorten klei en veen. Deze grondsoorten drogen relatief langzaam uit. De korte bemalingduur (10 dagen) zal dan ook naar verwachting geen droogteschade en/of verminderde gewasopbrengsten tot gevolg hebben.

Door tijdelijke verlaging van de grondwaterstand kan mogelijk ook droogteschade optreden aan de natuurgebieden binnen het invloedsgebied. Op de rand van het invloedsgebied van de bemaling ter plaatse van het uittredepunt van de kruising met de Houkesloot is het Natura 2000-gebied 'Sneekermeergebied' gelegen. Binnen het invloedsgebied is sprake van oever en oppervlaktewater. De toe te passen bemalingen hebben geen negatieve effecten op dit gebied. Binnen het invloedsgebied van de bemalingen is een klein loofbosje (< 0,5 ha.) behorende tot het Natuurnetwerk Nederland aanwezig. Als gevolg van de geringe grondwaterstandverlaging (circa 10 cm) gedurende een korte periode (10 dagen) worden geen negatieve effecten verwacht.

Op basis van de berekende debieten en het totale waterbezwaar zou de onttrekking met een melding kunnen volstaan, echter de tijdsduur van de bemaling voor het gecombineerde tracé (Oppenhuizen - Bozum - Ried) bedraagt meer dan 4 maanden. Op basis hiervan zal voor de onttrekking een vergunning worden aangevraagd. De chlorideconcentraties in het grondwater overschrijden plaatselijk de lozingsnorm van (200 mg/l) en de concentraties in het oppervlaktewater zijn lager dan de concentraties in het grondwater. Voor het lozen van het onttrokken grondwater op het oppervlaktewater zal daarom een vergunning te worden aangevraagd. Bij lozing zal rekening worden gehouden met de plaatselijk relatief hoge chloridegehalten.

Tracédeel Bozum - Ried

Op dit tracédeel staan de freatische grondwaterstanden en stijghoogten onder de deklaag vrijwel gelijk aan elkaar en variëren langs het tracé. Het freatisch grondwater is over het algemeen zoet tot enigszins brak, alleen nabij locatie Bozum is het grondwater in de deklaag brak. Het grondwater in het eerste watervoerend pakket (>6,0 m -m) is over het algemeen matig brak tot zout. Uit de opbarstberekeningen volgt dat bij vrijwel alle diepe werkputten (gestuurde boringen en kruisingen) spanningsbemaling noodzakelijk is. Daarnaast is op twee delen van de leidingstrekking spanningsbemaling noodzakelijk.

Er wordt voor dit tracédeel uitgegaan van een totaal waterbezwaar (berekende bemalingsdebieten) van 170.000 m³. Het maximale invloedsgebied van de bemalingen – het gebied waarin de grondwaterstand of – stijghoogte met 0,05 meter of meer wordt verlaagd – bedraagt 470 meter. Hierbinnen bevinden zich geen grondwaterbeschermingsgebieden.

Door tijdelijke verlaging van de grondwaterstand kan mogelijk droogteschade optreden aan de gewassen binnen het invloedsgebied. De bovenste 2,0 tot 15,0

meter van de bodem (deklaag) bestaat uit de grondsoorten klei met plaatselijk veen. Deze grondsoorten drogen relatief langzaam uit. De korte bemalingduur (max. 21 dagen) zal dan ook naar verwachting geen droogteschade en/of verminderde gewasopbrengsten tot gevolg hebben.

Door tijdelijke verlaging van de grondwaterstand kan mogelijk ook droogteschade optreden aan de natuurgebieden binnen het invloedsgebied. Uit de inventarisatie blijkt dat binnen het invloedsgebied van de bemalingen geen gebieden aanwezig zijn welke behoren tot de Natura 2000 en/of het Natuurnetwerk Nederland.

Op basis van de berekende debieten en het totale waterbezwaar zou de onttrekking met een melding kunnen volstaan, echter de tijdsduur van de bemaling voor het gecombineerde tracé (Oppenhuizen - Bozum - Ried) bedraagt meer dan 4 maanden. Op basis hiervan zal voor de onttrekking een vergunning worden aangevraagd. Voor het lozen van het grondwater dient, vanwege het plaatselijk hoge chlorideconcentraties, tevens een vergunning te worden aangevraagd. Bij lozing zal rekening worden gehouden met de plaatselijk relatief hoge chloridegehalten.

Watertoets

De watertoets is een procedure waarin de waterbeheerder en initiatiefnemer gezamenlijk de effecten van het plan op het water en mogelijke maatregelen om deze effecten te verkleinen vroegtijdig in beeld brengen en daarmee verankeren in het plan. Hiermee wordt voorkomen dat ruimtelijke ontwikkelingen in strijd zijn met duurzaam waterbeheer. De in de watertoets vermelde adviezen worden opgevolgd en meegenomen in de verdere planvorming. Daarmee zijn er bij de aanleg en instandhouding van de aardgastransportleiding geen waterhuishoudkundige bezwaren. De watertoets is opgenomen als bijlage 5 bij dit inpassingsplan.

4.3.3

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de gevolgen voor water tijdens de aanleg- en gebruiksfase slechts beperkt zijn. Waar nodig worden maatregelen getroffen om onaanvaardbare negatieve effecten te voorkomen. De effecten op water staan de uitvoerbaarheid van het project dan ook niet in de weg en zijn ook niet in strijd met enig wet- en/of regelgeving op dit vlak.

4.4

Bodem

4.4.1

Toetsingskader

Wet bodembescherming (1986)

De Wet bodembescherming (Wbb) is het wettelijk kader voor het bodembeleid. Het doel van de Wbb is het beschermen van de bodem zodat deze kan worden benut door mens, dier en plant: nu en in de toekomst. Een ieder die handelingen op of in de bodem verricht is verplicht om op grond van de Wbb maatregelen te nemen die verontreiniging of aantasting voorkomen of de gevolgen daarvan zoveel mogelijk ongedaan te maken. De Wbb bevat onder meer regels in geval van verontreiniging van de bodem. In de wet is een formulering opgenomen van de saneringsdoelstelling (zgn. functiegericht saneren) en het saneringscriterium (wanneer met spoed saneren). Bij de aanleg van de aardgastransportleiding kan het voorkomen dat de Wbb van toepassing is. In dit kader dient gedacht te worden aan het ontgraven van land- en waterbodems waarbij op een bodemverontreiniging wordt gestuit. Daarnaast kan bij het onttrekken van grondwater een verontreiniging worden aangetroffen.

4.4.2 Effecten

Bodemzettingen

Tracédeel Oppenhuizen - Bozum

Uit het geohydrologisch onderzoek (zie paragraaf 4.3.2.) is gebleken dat de bodemopbouw op het gedeelte van het tracé tussen Oppenhuizen en Bozum wordt gevormd door een holocene deklaag van klei en veen die aan het begin van dit tracégedeelte circa 1,5 meter dik is en naar het eind van het tracé toeneemt tot circa 7,0 meter dikte. Bij de aanleg van de aardgastransportleiding is bemaling (grondwateronttrekking) noodzakelijk. Uit de zettingsberekeningen volgt dat de zettingen die kunnen ontstaan als gevolg van deze bemaling dermate gering zijn, dat bouwkundige vooropname/deformatiemetingen bij risicovolle objecten (woningen e.d.) niet noodzakelijk zijn. Ter plaatse van locatie Oppenhuizen kunnen echter mogelijk zettingen in orde van grootte van 16 mm optreden, waardoor er bij risicovolle objecten schade kan optreden. Verwacht wordt dat de bodem op deze locatie reeds is voorbelast. Daarnaast is niet zeker of de zettingsgevoelige lagen op deze locatie nog aanwezig zijn (van nature tot 1,4 m veen, vervolgens zand). Zekerheidshalve wordt voorgesteld meetpunten aan te brengen en deformatiemetingen uit te voeren vóór, tijdens en na uitvoering van de bemalingen. Mocht tijdens de uitvoering blijken dat buiten het werkerrein zich ongewenste effecten gaan voordoen, dan zullen tijdig mitigerende maatregelen worden getroffen door bijvoorbeeld lokaal retourbemaling toe te passen.

Tracédeel Bozum - Ried

Voor het gedeelte van het tracé tussen Bozum en Ried wordt de bodemopbouw gevormd door een slechtdoorlatende deklaag van klei die varieert van circa 2,0 meter tot 15,0 meter dikte. Uit de zettingsberekeningen volgt dat de zettingsverschillen die kunnen ontstaan als gevolg van de bemaling tijdens de aanleg van de aardgastransportleiding zeer beperkt zijn. Er wordt geen zettingsschade verwacht. Ook het zettingsverschil langs de spoorlijn Sneek-Leeuwarden is ruimschoots minder dan de door ProRail in het handboek 'Witte Boekje' voorgeschreven maximaal toelaatbare deformatie van 5 tot 6 mm per 6 meter spoorrail. De daadwerkelijke grondwaterstandsverlagingen en zettingen ter plaatse van de kruising van de aardgastransportleiding en de spoorlijn zullen voorafgaand en tijdens de werkzaamheden worden gemonitord.

Bodemverontreiniging

Historisch vooronderzoek

Er zijn ter plaatse van het tracé van de nieuw aan te leggen aardgastransportleiding historische vooronderzoeken⁷ uitgevoerd op basis van de NEN 5725 (zie bijlage 6). Daaruit is gebleken dat de verzamelde informatie aanwijzingen geeft voor de aanwezigheid van bodembedreigende activiteiten⁸ en/of bodemverontreiniging ter plaatse van het werkgebied. Er zijn in totaal 40 ongespecificeerde dempingen aanwezig die het tracé doorkruisen. Deze dempingen zijn verdacht voor de aanwezigheid van bodemverontreiniging. Verder is er sprake van onverdacht terrein.

7 Historisch vooronderzoek Oppenhuizen – Bozum, opgesteld door AnteaGroup, projectnr. 11191-401454, d.d. 16 juni 2015
Historisch vooronderzoek Bozum – Ried, opgesteld door AnteaGroup, projectnr. 11191-401456, d.d. 16 juni 2015
8 Activiteiten als gevolg waarvan sprake is (of kan zijn geweest) van bodembelasting en waarvan deze bodembelasting kan (of heeft kunnen) leiden tot een aantasting van de bodemkwaliteit.

Verkennd bodemonderzoek

Op basis van deze resultaten zijn verkennende bodemonderzoeken⁹ uitgevoerd (op hoofdlijnen gebaseerd) op de richtlijnen uit de NEN 5740 (zie bijlage 7). Uit de resultaten van deze onderzoeken blijkt het volgende:

- ter plaatse van een tweetal dempingen binnen het tracédeel Oppenhuizen - Bozum zijn in de meest verdachte bodemlagen maximaal licht verhoogde gehalten aangetoond aan enkele zware metalen.
- ter plaatse van één demping binnen het tracédeel Oppenhuizen - Bozum zijn zintuiglijk matige- tot sterke oliewaterreacties en/of een matige carbolineumgeur aangetoond. In deze lagen zijn maximaal licht verhoogde gehalten aangetoond aan minerale olie en zink. In het grondwater ter plaatse zijn maximaal licht verhoogde concentraties aangetoond aan barium, kwik, xylenen, naftaleen en enkele overige PAK's¹⁰. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is ter plaatse van deze demping in het kader van de CROW132b de basisklasse van toepassing.
- ter plaatse van de overige gedempte watergangen binnen het tracédeel Oppenhuizen - Bozum zijn geen voormalige slootbodems en/of bodemvreemde dempingmaterialen aangetroffen. De voormalige watergangen zijn vermoedelijk gedempt met gebiedseigen grond.
- ter plaatse van de overige gedempte watergangen binnen het tracédeel Bozum - Ried zijn er geen waarnemingen gedaan die wijzen op afwijkende bodemprofielen en/of de aanwezigheid van verontreinigd dempingsmateriaal en/of verontreinigde sliblagen. De dempingen worden daarmee als onverdacht beschouwd voor de aanwezigheid van bodemverontreinigingen.

4.4.3

Conclusie

Er zijn maximaal lichte grond- en/of grondwaterverontreinigingen aangetoond en er is daarmee geen sprake van verontreinigingen van betekenis. Er zijn ter plaatse geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van verontreinigde dempingsmaterialen. Ook zijn er ter plaatse analytisch geen verontreinigingen aangetoond. De onderzoeksresultaten geven geen aanleiding tot het uitvoeren van vervolgonderzoek. De resultaten vormen geen belemmering voor de geplande aanlegwerkzaamheden. De eventuele afvoer van grond zal voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving. Indien noodzakelijk zal een partijkeuring plaatsvinden.

Voor het aspect bodem is het van belang of het inpassingsplan gevoelige functies, zoals woningen, kantoren of maatschappelijke functies, mogelijk maakt. Aangezien dit niet aan de orde is, is de bodem derhalve geschikt voor de nieuwe bestemming.

4.5

Archeologie

4.5.1

Toetsingskader

Monumentenwet 1988

In de Monumentenwet 1988 wordt de bescherming van monumenten en de bescherming van stads- en dorpsgezichten geregeld. In de Monumentenwet zijn regels opgenomen ter bescherming van:

- Alle vóór ten minste vijftig jaar vervaardigde zaken welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde.

9 Rapport Verkennend milieutechnisch onderzoek Oppenhuizen – Bozum, opgesteld door AnteaGroup, projectnr. 401454, d.d. 12 juni 2015

Rapport Verkennend milieutechnisch onderzoek Bozum - Ried, opgesteld door AnteaGroup, projectnr. 401456, d.d. 19 juni 2015

10 PAK staat voor Polycyclische aromatische koolwaterstof.

- Terreinen welke van algemeen belang zijn wegens daar aanwezige zaken als:
 - archeologische monumenten;
 - kerkelijke monumenten;
 - stads- en dorpsgezichten;
 - beschermde stads- en dorpsgezichten;
 - het doen van opgravingen.

De wet regelt daarnaast de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem, de inpassing ervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van opgravingen: 'de veroorzaker betaalt'.

4.5.2

Effecten

Om de effecten van de nieuwe aardgastransportleiding te bepalen, is alleen de aanlegfase relevant. Tijdens de aanlegfase wordt de leiding aangelegd. Het betreffen eenmalige verstoringen, met mogelijk permanente effecten voor archeologische waarden. Tijdens het gebruik van de aardgasleiding zullen de archeologische waarden niet verder worden verstoord. Op basis van het bestaande archeologisch beleid FAMKE (Friese Archeologische Monumenten Kaart Extra) doorsnijdt de nieuwe aardgasleiding zones met een verschillende archeologische verwachtingswaarde. De FAMKE bestaat uit twee provincie dekkende advieskaarten, één voor de periode steentijd - vroege bronstijd, en één voor de periode midden bronstijd - middeleeuwen. Binnen de zones met verschillende archeologische verwachtingswaarde varieert het beleid van 'streven naar behoud' tot 'geen nader onderzoek nodig'. Dit beleid geeft aan welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om op een verantwoorde manier om te gaan met het bodemarchief in bijvoorbeeld een nieuw te maken bestemmingsplan.

Archeologisch bureauonderzoek

Conform de FAMKE zijn er ter plaatse van het tracé van de nieuw aan te leggen aardgastransportleiding archeologische bureauonderzoeken¹¹ uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (hierna: KNA), versie 3.3. (zie bijlage 8).

Tracédeel Oppenhuizen - Bozum

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek, en rekening houdend met zowel het archeologische beleid van FAMKE als eerdere onderzoeken, kan worden geconcludeerd dat het grootste gedeelte van het tracé nader onderzocht moet worden middels een karterend booronderzoek. Binnen deze delen van het tracé kunnen archeologische resten uit de steentijd en/of de periode ijzertijdmiddeleeuwen (o.a. huisplaatsen of terpen) aanwezig zijn. Ter plaatse van het deel van het tracé vanaf AMK-terrein 7940 langs de Butlanswei is daarnaast interessant vanwege de aanwezigheid van historische bekende huisplaatjes/terpen. In het noorden kruist het tracé een inbraakgeul. De kans op archeologische waarden wordt hier voor wat betreft de steentijd laag ingeschat vanwege erosie. Hier kunnen echter wel degelijk maritieme vondstcomplexen zoals scheepswrakken of boomstamkano's en dergelijke worden aangetroffen. Ook deze zone dient daarom te worden onderzocht (extensief karterend). Ter plaatse van AMK-terrein 7940 kunnen archeologische resten aanwezig zijn uit het mesolithicum (en later). Dit deel van het tracé wordt ontzien door middel van een gestuurde boring. Ook onderzoeksterrein 9050 en een bufferzone hieromheen dient waarderend te worden onderzocht, vanwege de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten. Dit deel van het tracé wordt ook ontzien door middel van een gestuurde boring.

11 Bureauonderzoek Gasleiding Oppenhuizen – Bozum, opgesteld door AnteaGroup, projectnr. 401454, d.d. 15 oktober 2015

Bureauonderzoek Archeologie Gas pipeline Bozum – Ried, opgesteld door AnteaGroup, projectnr. 401456, d.d. 9 september 2015

Tracédeel Bozum - Ried

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek, en rekening houdend met zowel het archeologische beleid van FAMKE, de gemeentelijke aandachtsgebieden als eerdere onderzoeken, kan worden geconcludeerd dat het grootste gedeelte van het tracé nader onderzocht moet worden middels een karterend booronderzoek. Binnen deze delen van het tracé kunnen archeologische resten uit de periode ijzertijd – middeleeuwen (o.a. huisplaatsen of terpen) aanwezig zijn. Daarnaast dienen enkele zones te worden behouden in situ (hooggewaardeerde zones; terpen). Dit kan bijvoorbeeld door deze gebieden door middel van een gestuurde boring te ontzien. Indien dit niet mogelijk is, dient hier een waarderend onderzoek plaats te vinden. Slechts een kleine zone in de gemeente Franekeradeel, waar geen dubbelbestemming op ligt, een zone tussen Winsum en Wjelsryp en een zone in het zuiden van het tracé zijn vrijgesteld zijn voor onderzoek. De kans dat hier archeologische resten aanwezig zijn, wordt laag ingeschat. Binnen de laatst genoemde twee zones zijn echter wel enkele terpen of terprestanten (o.a. gemeentelijke aandachtsgebieden) aanwezig. Deze moeten wel worden onderzocht conform het voorbereidingsbesluit van de gemeente.

Opgemerkt dient te worden dat indien delen van het tracé middels een gestuurde boring worden aangelegd (ca. 4.900 m), hier geen vervolgonderzoek nodig is met uitzondering van de locatie van de in- en uittredepunten. De gestuurde boringen liggen dieper dan het verwachte archeologische niveau (bij de genoemde AMK-terreinen is dat dus dieper dan 2,5 à 6 m-mv).

Inventariserend veldonderzoek

Op basis van het (selectie)advies uit de archeologische bureauonderzoeken zijn inventariserende veldonderzoeken¹² uitgezet conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.3. (zie bijlage 9).

Tracédeel Oppenhuizen – Bozum

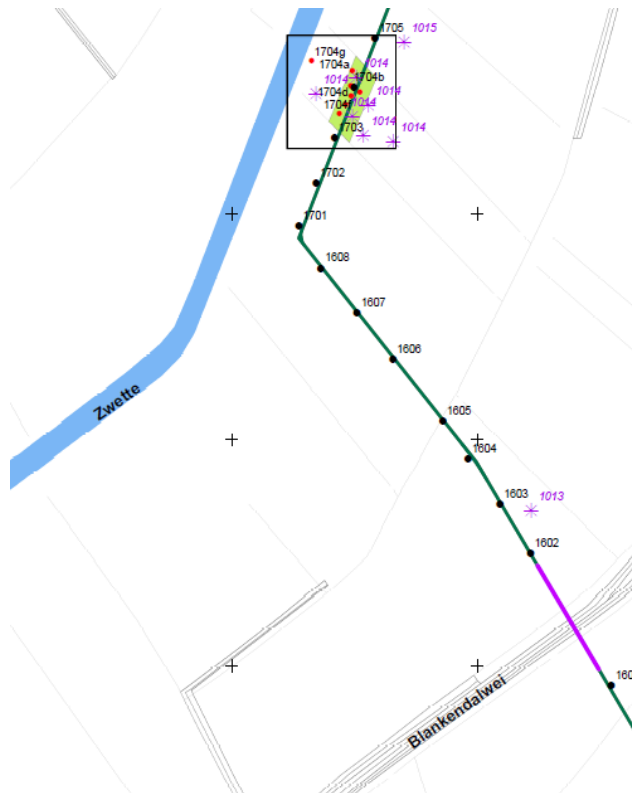
Binnen het tracédeel Oppenhuizen - Bozum zijn meerdere gebieden te definiëren met een overeenkomstige bodemopbouw. In het zuiden van het tracé bestaat de bodem uit een kleidek op een veenpakket. De klei is vaak zwaar (matig ziltig). Hieronder bevindt zich plaatselijk dekzand, plaatselijk keizand en leem. Verder naar het noorden wordt de klei lichter (sterk ziltig) en duikt het pleistocene zand naar beneden. Daar waar de oude inbraak van de Middellzee wordt gekruist, ontbreekt het veen (geërodeerd). Op de randen hiervan worden lichtere gronden (uiterst ziltige en zandige klei) als oeverafzettingen van de geul waargenomen. Het tracé van de leiding volgt over een grote afstand de Zwette die in de oude geul van de Middellzee stroomt. Hier worden alleen jonge lichte kleigronden aangetroffen en is het pleistocene zand nergens meer aangetroffen (maximale boordiepte 6 m-mv).

Er is één vindplaats gedefinieerd. Het betreft een aardewerkstrooiing in één landbouwperceel langs de Zwette te Dearsum (boring 1704). Deze bevindt zich tussen 0,0 en 0,35 m-mv. Het betreft waarschijnlijk aangevoerd materiaal maar er kan niet worden uitgesloten dat het toch (voor een deel) de resten van een nederzetting (erf) betreft. De vindplaats zal dan grotendeels in de sterk humeuze bouwvoor zijn opgenomen, maar diepere ingegraven sporen zouden nog aanwezig kunnen zijn. Het vondstmateriaal dateert uit de periode ijzertijd - nieuwe tijd. Door het graven van de werkstrook en leidingsleuf zouden de aanwezige dieper ingegraven sporen van het eventuele erf kunnen worden verstoord. Aanvullend

12 Inventariserend veldonderzoek t.b.v. gasleiding Oppenhuizen – Bozum, opgesteld door AnteaGroup, projectnr. 401454, d.d. 9 september 2015

Inventariserend veldonderzoek t.b.v. gasleiding Bozum – Ried, opgesteld door AnteaGroup, projectnr. 401456, d.d. 9 september 2015

onderzoek in de vorm van een proefsleuf zou hier verdere duidelijkheid kunnen geven, maar gezien de aanwijzingen dat het materiaal is aangevoerd wordt aanbevolen alleen de aanlegwerkzaamheden (afgraven bovengrond) hier te begeleiden om eventueel aanwezige archeologie te documenteren.

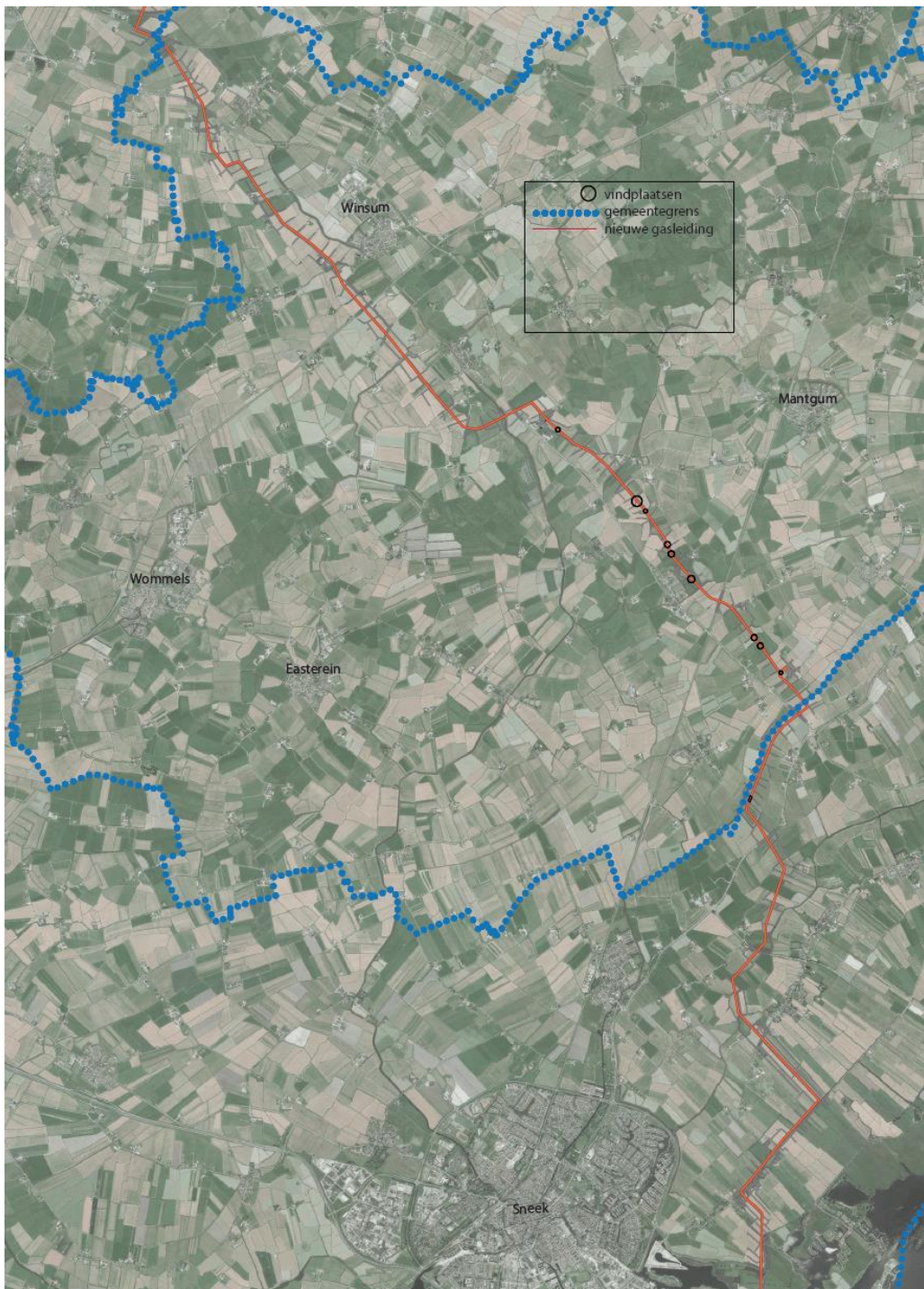

Figuur 7: archeologische vindplaats langs de Zwette

Tracédeel Bozum - Ried

In het zuiden van het tracédeel Bozum - Ried komen oude kwelderafzettingen voor die langs geulen zijn bedekt met een kalkrijke ziltige en zandige kleilaag. Centraal in het tracé ligt een zone waar kalkloze 'oude' zware kwelderafzettingen aan de oppervlakte liggen met daartussen brede fossiele geulen. In de geulen heeft verjonging van het sediment plaatsgevonden. In de noordelijke helft van het tracé liggen minder zware kwelderafzetting die bovendien minder diep ontkalkt zijn of kalkrijker zijn afgezet. In dit gedeelte van het tracé heeft op grote schaal kleiwinning plaatsgevonden, waardoor hele percelen zijn afgegraven.

Binnen het centrale zuidelijke en zuidelijke deel van het plangebied, waar ontkalkte 'oude' kwelderafzettingen liggen en in het gebied waar deze gedeeltelijk zijn afgedekt, zijn in boringen archeologische indicatoren aangetroffen. Het gaat bij deze 9 afgedekte vindplaatsen waarschijnlijk om resten uit de periode midden-ijzertijd – vroege middeleeuwen. In de vindplaatsen, die direct onder de bouwvoor zijn aangetroffen, kan het eveneens gaan om vindplaats uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd. De vindplaatsen zijn slechts nog opgespoord (gekarteerd). Op basis van de informatie die nu voorhanden is, kan de informatie waarde en de behoudenswaardigheid van de vindplaatsen nog niet bepaald worden.

Figuur 8: vindplaatsen tracédeel Bozum - Ried

Indien de aardgastransportleiding ter plaatse van de vindplaatsen wordt ingegraven, worden de vindplaatsen gedeeltelijk vernietigd. Daar waar deze vindplaatsen niet kunnen worden ontzien, wordt waarderend vervolgonderzoek uitgevoerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek. Hiermee kunnen de waarderende parameters als aard, omvang, datering en conservering worden bepaald. Indien uit het proefsleuvenonderzoek blijkt dat sprake is van een behoudenswaardige vindplaats,

zal de leiding met behulp van een gestuurde boring worden aangelegd danwel aansluitend een opgraving worden uitgevoerd.

4.5.3 *Regeling*

Waar mogelijk archeologische waarden aanwezig zijn op basis van bovenbeschreven onderzoeken, is in het inpassingsplan ter bescherming een dubbelbestemming 'Waarde –Archeologie' opgenomen. Op deze gronden is in de regels geborgd dat nader onderzoek wordt uitgevoerd en/of archeologische maatregelen worden getroffen bij de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van de aanleg van de aardgastransportleiding.

4.5.4 *Conclusie*

Op basis van de onderzoeksresultaten kan het overgrote deel van het tracé van de nieuwe aardgastransportleiding worden vrijgegeven voor het aspect archeologie.

Er is echter een vindplaats van een aardewerkstrooiing in een landbouwperceel langs de Zwette. Hier zullen de aanlegwerkzaamheden (afgraven bovengrond) worden begeleid om eventueel aanwezige archeologie te documenteren.

Daarnaast zijn er in boringen archeologische indicatoren aangetroffen binnen het centrale zuidelijke en zuidelijke deel van het plangebied (9 vindplaatsen), waar ontkalkte 'oude' kwelderafzettingen liggen en in het gebied waar deze gedeeltelijk zijn afgedekt. Hier zal nog proefsleuvenonderzoek plaatsvinden. Indien uit het proefsleuvenonderzoek ter plaatse blijkt dat sprake is van een behoudenswaardige vindplaats, zal de leiding met behulp van een gestuurde boring worden aangelegd danwel aansluitend een opgraving worden uitgevoerd.

Ter plaatse van het landbouwperceel langs de Zwette en de 9 vindplaatsen in het centrale zuidelijke en zuidelijke deel van het plangebied is in het inpassingsplan ter bescherming een voorwaardelijke verplichting opgenomen dat voorafgaande aan het realiseren van bouwwerken, geen gebouwen zijnde en het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden in het kader van de aardgastransportleiding als opgenomen in dit inpassingsplan onderzoek moet worden uitgevoerd en maatregelen moeten worden getroffen ingeval er sprake is van archeologische waarden die bescherming behoeven. Het bevoegd gezag bepaalt op basis van de resultaten van het onderzoek welke archeologische maatregel(en) moet(en) worden uitgevoerd.

De mogelijk beperkt aanwezige archeologische waarden staan de uitvoerbaarheid van dit inpassingsplan niet in de weg. Zodoende vormt dit aspect geen belemmering.

4.6 **Natuur en ecologie**

4.6.1 *Toetsingskader*

Vogelrichtlijn (1979) en Habitatrichtlijn (1992)

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979) en de Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992) richten zich op de bescherming van soorten planten en dieren en hun leefgebieden. Het hoofddoel van de Vogelrichtlijn is het instandhouden van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten. De richtlijn onderscheidt daarbij te beschermen gebieden en te beschermen soorten. De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Elke lidstaat wijst gebieden als speciale

beschermingszones aan. In Habitat- en Vogelrichtlijngebieden mogen geen significant negatieve effecten van (schadelijke) activiteiten optreden, tenzij er geen alternatieven voorhanden zijn, de activiteiten dwingend en van groot openbaar belang zijn en er mitigerende (verzachtende) en compenserende maatregelen worden getroffen.

Natuurbeschermingswet 1998 (2005 gewijzigd)

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) ziet onder meer toe op de bescherming van – op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen - Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten. Op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op de Natura 2000-gebieden zorgvuldig in beeld worden gebracht en worden getoetst (zie artikel 19d vergunningplicht en artikel 19j plantoets). Eerst wordt bepaald of er een kans is op verslechtering of verstoring. Indien dat het geval is, is een vergunning nodig. Als significante effecten op een gebied niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dan moet een zogenoemde 'Passende Beoordeling' worden uitgevoerd. Indien uit die Passende Beoordeling niet de zekerheid kan worden verkregen dat geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, mag het plan alleen worden vastgesteld indien geen alternatieven voorhanden zijn, er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk blijft gewaarborgd.

Flora- en faunawet (2002)

In Nederland is de vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn vereiste bescherming van soorten overgenomen in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet regelt de bescherming van in het wild voorkomende inheemse planten en dieren. In deze wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden. Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. De Flora- en faunawet heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. Onder bepaalde voorwaarden is het op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet mogelijk van de Minister van EZ vrijstelling of ontheffing van de algemene verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Natuurnetwerk Nederland

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is het beleid geformuleerd ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland (nationaal belang 11). Het Natuurnetwerk Nederland is een netwerk van gebieden waarin de natuur beleidsmatig wordt beschermd. Het Natuurnetwerk Nederland moet uiterlijk in 2018 zijn gerealiseerd en bestaat uit:

1. natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen;
 2. landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
 3. grote wateren (zoals de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).
- Voor gebieden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren, behalve voor de grote wateren, geldt het 'nee, tenzij'-beginsel en de Spelregels EHS: nieuwe plannen en activiteiten die de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, zijn niet toegestaan, tenzij er geen reële alternatieven zijn en sprake is

van redenen van groot openbaar belang. Voor ingrepen die aantoonbaar aan deze criteria voldoen, geldt het vereiste dat de schade zoveel mogelijk moet worden beperkt door mitigerende maatregelen. De resterende schade dient te worden gecompenseerd (eventueel financieel). Het compensatiebeginsel wordt verder uitgewerkt door provincies. Toepassing van het 'nee, tenzij'-beginsel vereist dat (door de provincies) wordt vastgelegd wat de 'wezenlijke kenmerken of waarden' van een gebied zijn. Dit is door de provincie Fryslân vastgelegd in de Verordening Romte Fryslân 2014.

4.6.2 *Effecten*

Natura 2000

De aardgastransportleiding loopt over een lengte van circa 900 meter en op een afstand van 50 meter evenwijdig aan de grens van het Natura 2000-gebied Sneekermeergebied.

Het grootste deel van de aardgastransportleiding ter hoogte van het Natura 2000-gebied Sneekermeergebied wordt aangelegd met behulp van een gestuurde boring. Daarnaast bevindt zich op een afstand van circa 1.100 meter ten zuiden van het plangebied het Natura 2000-gebied Witte & Zwarte Brekken.

Beide Natura 2000-gebieden zijn niet opgenomen in de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) waarin alle Natura 2000-gebieden zijn opgenomen waarbinnen ten minste één stikstofgevoelig habitattypen voorkomt dat te maken heeft met overbelasting door stikstof.

Er is een voortoets¹³ uitgevoerd om te bepalen of aanleg van de aardgastransportleiding zou kunnen leiden tot (significant) negatieve effecten op soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden Sneekermeergebied en Witte & Zwarte Brekken. Ook is er een memo opgesteld met een nadere onderbouwing in aanvulling op de voortoets of (significant) negatieve effecten op aangewezen natuurwaarden voor de Natura 2000-gebieden Witte en Zwarte Brekken en Sneekermeergebied op voorhand kunnen worden uitgesloten (zie bijlage 10).

Stikstofdepositie

Uit de voortoets is gebleken dat er geen sprake is een overschrijding van de kritische depositiewaarden als gevolg van de inzet van materieel tijdens de aanleg van de aardgastransportleiding voor de aanwezige leefgebieden van beschermde vogelrichtlijnsoorten. Hiermee zal er met zekerheid geen sprake zijn van verstoring dan wel significante effecten als gevolg van een eenmalige depositie van maximaal 15 mol/ha als gevolg van de werkzaamheden.

Verstoring

De afstand van het tracé tot de grens van Natura 2000-gebied Sneekermeergebied is kleiner dan de verstoringafstanden voor optische verstoring van de aangewezen vogelsoorten. De aanlegwerkzaamheden vinden daarmee gedeeltelijk plaats binnen de verstoringafstand van enkele aangewezen (niet-)broedvogels. De werkzaamheden worden echter aan het oog onttrokken door de Grienedyk. Voor het Natura 2000-gebied Witte & Zwarte Brekken geldt dat de locatie afgeschermd wordt van het Natura 2000-gebied door aanwezige bebouwing en agrarische graslanden, met de bijhorende aanwezigheid van mensen en materieel. Verstoring, dan wel

¹³ Aanleg aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2 Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet, opgesteld door Royal HaskoningDHV, dossier BA5753, d.d. maart 2016

negatieve effecten door optische verstoring van aangewezen vogelsoorten als gevolg van dit specifieke project zijn hiermee op voorhand uit te sluiten.

Figuur 9: boven Natura 2000-gebied Sneekermeergebied, beneden Natura 2000-gebied Witte & Zwarte Brekken

Uit de voortoets en de aanvullende memo blijkt verder dat de geluids- en lichtproductie als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden ter hoogte van de grens van het Natura 2000-gebied Sneekermeergebied leidt tot een beperkte verstoring. Het verstoorte oppervlak is echter dusdanig beperkt van omvang dat dit

met zekerheid niet leidt tot significant negatieve effecten op de aangewezen vogelsoorten.

Conclusie

Op basis van deze voortoets worden verstoringen, dan wel (significant) negatieve effecten op aangewezen natuurwaarden voor de Natura 2000-gebieden Witte & Zwarte Brekken en Sneekermeergebied in de aanlegfase op voorhand uitgesloten. Een nadere effectbeoordeling in de vorm van een passende beoordeling is niet nodig.

Flora- en faunawet

Uit een bureaustudie en veldbezoek¹¹ is gebleken welke soorten in ieder geval voorkomen en welke soorten mogelijk kunnen voorkomen in het plangebied. Deze zijn opgenomen in bovenstaande tabel¹⁴ (zie bijlage 10).

Soortgroep	(Mogelijk) in/nabij plangebied	(Mogelijk) voorkomende soorten	Ffwet tabel	Belangrijke elementen
Grondgebonden zoogdieren	In/nabij	- Waterspitsmuis - Noordse woelmuis	3 3	Oeverzones, rijke vegetatie
Vleermuizen	In/nabij	- Meervleermuis - Watervleermuis - Gewone Dwergvleermuis - Ruige Dwergvleermuis - Rosse vleermuis	3 3 3 3 3	Open wateren, weilanden en watergangen
Vogels	In/nabij	- Rietvogels - Watervogels - Weidevogels	-* -* -*	Graslanden, rietvelden, ruigtes
Vissen	In	- Kleine modderkruiper - Bittervoorn	2 3	Watergangen met sliblaag, zoetwatermosselen

*Niet-jaarrond beschermd

Tabel 3: Overzicht voorkomende soorten in plangebied

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn enkele ruig begroeide oevers aanwezig die kunnen fungeren als leefgebied voor de noordse woelmuis en waterspitsmuis. Dit type oever is slechts op een klein aantal locaties aangetroffen, met name langs de bredere watergangen en een enkele smalle watergang. Deze watergangen worden gekruist door middel van een gestuurde boring. Hierdoor vinden er geen ingrepen plaats in de oeverzone. Op minimaal 50 meter afstand van de oeverzone wordt een kuip aangelegd, welke het in- of uittredepunt van de gestuurde boring vormt. Deze kuipen liggen op een dermate grote afstand van mogelijk leefgebied van de noordse woelmuis en waterspitsmuis dat er geen sprake is van verstoring of aantasting van het leefgebied van beide soorten. Negatieve effecten op de waterspitsmuis en noordse woelmuis zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Mogelijk vervult het plangebied een rol voor foeragerende vleermuizen. Ook kunnen de watergangen dienen als vaste vliegroute voor meervleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis. Als gevolg van de werkzaamheden worden op verschillende locaties watergangen tijdelijk gedempt (over een lengte van maximaal 15 meter). Het

¹⁴ Soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet genieten slechts een lichte bescherming, hetgeen o.a. inhoudt dat – in geval van overtreding van de Flora- en faunawet – een ontheffing niet nodig is bij ruimtelijke inrichtingsprojecten. Tabel 1 soorten zijn dan ook buiten beschouwing gelaten.

dempen van de watergangen leidt niet tot effecten op vleermuissoorten die de watergangen in het plangebied gebruiken als navigatiemiddel. Als maximale onderbrekingsafstand wordt ca. 30 meter gehanteerd. De te dempen lengtes vallen ruim binnen deze afstand waardoor negatieve effecten op vleermuizen zijn uit te sluiten.

De werkzaamheden vinden plaats van 07.00 tot 19.00 uur, waardoor de inzet van kunstlicht nodig is in de eerste 3 maanden van het jaar. Later in het jaar is er tijdens de werktijden reeds sprake van daglicht. De inzet van kunstlicht vindt plaats in een periode van het jaar waarin vleermuizen nog in winterrust zijn. De inzet van kunstlicht leidt daarmee niet tot effecten op vleermuizen.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn er twee nesten aangetroffen, vermoedelijk van een zwarte kraai. Nesten van de zwarte kraai zijn enkel jaarrond beschermd indien er in de directe omgeving geen alternatieve nestgelegenheid aanwezig is. In de directe omgeving zijn echter verschillende bomenrijen en bosjes aanwezig die kunnen fungeren als broedbiotoop voor de zwarte kraai. De nesten van de zwarte kraai zijn daarmee niet jaarrond beschermd.

De werkzaamheden vinden mogelijk gedeeltelijk plaats in het broedseizoen van weidevogels, welke globaal loopt van eind maart tot half juni. Ook is het mogelijk dat er in de houtopstand rondom de mijnbouwlocatie Bozum enkele algemeen voorkomende vogelsoorten, welke al vroeg tot broeden overgaan, hun nest al hebben gebouwd. Negatieve effecten op broedgevallen van algemeen voorkomende vogelsoorten, zowel weidevogels als soorten die broeden in de houtopstand rondom mijnbouwlocatie Bozum, zijn niet uit te sluiten. Er worden twee bomen gekapt bij de mijnbouwlocatie Bozum. De betreffende bomen zijn geïnspecteerd, maar er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig in deze bomen. Met de voorgenomen werkzaamheden gaan dan ook geen jaarrond beschermde verblijfplaatsen verloren. Na afronding van de werkzaamheden kunnen de percelen weer in gebruik worden genomen als agrarische percelen. Daarmee kunnen deze ook weer hun functie als broedbiotoop en foerageergebied vervullen. Er is daarmee geen sprake van een permanent verlies van leefgebied. Er treedt geen verstoring op die leidt tot (significant) negatieve effecten, dan wel tot overtreding van de geldende verbodsbepalingen.

Vissen

In de watergangen van het plangebied zijn bij een veldbezoek op 1 mei 2015 de kleine modderkruiper en bittervoorn aangetroffen. De watergangen binnen het plangebied fungeren daarmee als leefgebied van beide soorten. Als gevolg van de aanleg van de aardgastransportleiding worden telkens kleine delen van de te kruisen watergangen afgedamd en leeggepompt. Na aanleg van de leiding worden de wanden weer verwijderd en kan de watergang weer fungeren als leefgebied voor beide soorten. De aantasting van het leefgebied is dus tijdelijk. Voor de plaatsing van de aardgastransportleiding worden de te kruisen watergangen tijdelijk afgedamd. Dit gebeurt met damwanden of, als het een smalle sloot betreft, met twee grondwallen. Het droog te leggen deel beslaat circa 10-15 meter. Het deel van de watergang dat is ingedamd staat 1 dag droog. De werkzaamheden zullen mogelijk plaatsvinden in het overwinteringsseizoen van de kleine modderkruiper en bittervoorn. Beide soorten zijn dan minder tot niet actief en clusteren samen in de diepere delen van het water. Vaak is dit rondom duikers, bruggen en in de bredere watergangen. De tijdelijk af te dammen delen bevinden zich in de minder diepe ontwateringsslootjes tussen de agrarische percelen. Het is onwaarschijnlijk dat zich hier delen bevinden die diep genoeg zijn om te kunnen fungeren als

overwinteringslocatie. Doordat de werkzaamheden in het overwinteringsseizoen uitgevoerd kunnen gaan worden, is het echter mogelijk dat er ijs op de watergangen ligt. In geval van ijs kunnen werkzaamheden leiden tot negatieve effecten op vissen. Het inbrengen van de "wanden" kan leiden tot drukgolven onder het ijs die op hun beurt weer kunnen leiden tot fysieke schade bij met name de bittervoorn. Deze soort heeft een zwemblaas die kan scheuren als gevolg van de drukgolven. Negatieve effecten op vissen zijn niet op voorhand uit te sluiten. De werkzaamheden kunnen leiden tot het doden en verwonden van exemplaren van de kleine modderkruiper en bittervoorn.

Conclusie

De aanlegwerkzaamheden kunnen leiden tot het vernielen en verstoren van nesten en verblijfplaatsen en het verwonden en doden van individuen van vogels en kleine modderkruiper en bittervoorn. Dit leidt tot overtreding van artikel 9 en 11 van de Flora- en faunawet. Tijdens de gebruiksfase zijn er geen effecten.

Voor broedvogels móet een overtreding worden voorkomen. Dit kan door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of door voorafgaand aan het broedseizoen in afstemming met een ecooloog het plangebied ongeschikt te maken voor broedende vogels. Het ongeschikt maken kan gebeuren door vegetatie kort te maaien en het plaatsen van palen met zwarte, ritselende plastic zakken eraan. Ook kan het plangebied voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd worden door een ter zake kundige op het gebied van vogels op het vóórkomen van broedende vogels. Indien deze niet worden aangetroffen of op voldoende afstand van de werkzaamheden aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden worden vrijgegeven. Daarnaast moet de zorgplicht in acht worden genomen.

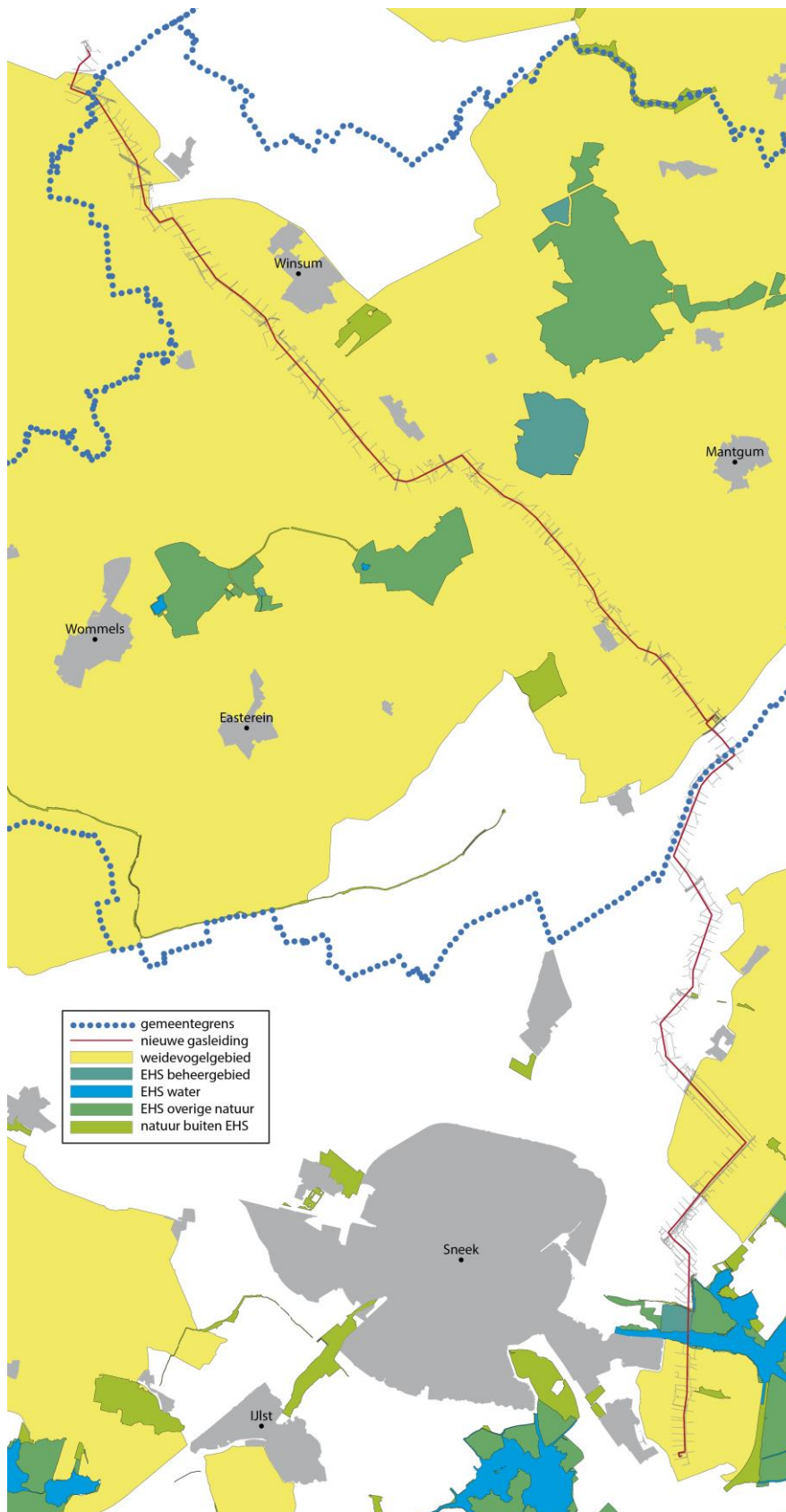
Om verstoring, onopzettelijk doden en tijdelijk vernietigen van leefgebied van de beschermde kleine modderkruiper en bittervoorn tot een minimum te beperken, kunnen verschillende maatregelen worden getroffen zoals opgenomen in de Gedragscode Unie van Waterschappen.

De wijze van uitvoering inclusief planning en bijbehorende ecologische maatregelen worden voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden middels een ecologisch werkprotocol verankerd. Door het treffen van deze maatregelen worden negatieve effecten op de beschermde soorten voorkomen. Er is dan niet langer sprake van een overtreding van de Flora- en faunawet. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland

Direct ten westen van het Natura 2000-gebied Sneekermeergebied kruist het leidingtracé percelen die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (de Houkesloot aangewezen als NN Water en de percelen noordelijk daarvan tot aan de Grienedyk aangewezen als NN Beheergebied).

Op grond van de provinciale Verordening Romte Fryslân maakt een ruimtelijk plan voor gronden die zijn gelegen in het Natuurnetwerk Nederland geen activiteiten en ontwikkelingen mogelijk die leiden tot significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gronden, of tot significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. Ook op gronden nabij het Natuurnetwerk Nederland kan een ruimtelijk plan alleen nieuwe, niet-agrarische activiteiten en ontwikkelingen mogelijk maken, mits die niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur.

Figuur 10: natuurkaart provinciale verordening

De percelen die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland worden gekruist door middel van een gestuurde boring zodat de natuurwaarden behouden blijven en verstoring wordt voorkomen. De aanleg van en het in productie hebben van de aardgastransportleiding leidt derhalve niet tot (significante) aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland op deze percelen. Ook treedt er geen (significante) vermindering van de oppervlakte van die percelen of aantasting van de samenhang tussen deze percelen en andere gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. Er is derhalve geen strijd met de provinciale Verordening Romte Fryslân 2014.

Weidevogelgebieden

Ten oosten van Sneek en tussen mijnbouwlocatie Bozum 1 en mijnbouwlocatie Ried 2 liggen twee grote weidevogelkansgebieden. Een weidevogelkansgebied bestaat uit een ruim en open gebied (zichtafstand > 400 m) met voldoende rust en waarin gevarieerde graslanden liggen. Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden die gelegen zijn in of grenzen aan weidevogelkansgebieden voorziet in een regeling waarmee voldoende openheid en rust van die gebieden wordt gehandhaafd. De ondergrondse aardgastransportleiding leidt niet tot aantasting van de openheid en rust van deze weidevogelkansgebieden. De aanleg van de leiding kan echter tijdelijk tot enige verstoring van de rust leiden. Gezien het feit dat eventuele verstoring van de rust slechts tijdelijk plaatsvindt, worden de effecten gering en aanvaardbaar geacht.

4.6.3

Conclusie

De aardgastransportleiding zal niet leiden tot (significant) negatieve effecten op soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgelegd in het aanwijzingsbesluit van de Natura 2000-gebieden Sneekermeergebied en Witte & Zwarte Brekken. Er is geen Natuurbeschermingswetvergunning nodig voor het project.

De aanlegwerkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op de vissoorten kleine modderkruiper en bittervoorn en op broedvogels. Deze effecten kunnen worden voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen. Door het treffen van deze maatregelen worden negatieve effecten op beschermde soorten voorkomen. Er is dan niet langer sprake van een overtreding van de Flora- en faunawet. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

De aanleg en het in productie hebben van de aardgastransportleiding zal ook niet leiden tot significante aantasting van het Natuurnetwerk Nederland. Er is geen strijd met de provinciale Verordening Romte Fryslân 2014.

4.7

Landschap en cultuurhistorie

4.7.1

Toetsingskader

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Het rijksbeleid met betrekking tot landschap en cultuurhistorie is opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012). Hierin staat vermeld dat landschappelijke en cultuurhistorische waarden een volwaardige plaats verdienen bij ruimtelijke afwegingen.

Nota Belvédère (1999)

De nota Belvédère behandelt de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. Binnen het toekomstig ruimtelijk beleid moet cultuurhistorie als

basiswaarde in de samenleving worden beschouwd. Dit geldt vooral voor historische bouw- en stedenbouwkunde, historisch-landschappelijke elementen en structuren en archeologie. Hieruit volgt onder meer dat overheden de verplichting hebben cultuurhistorie op een volwaardige wijze bij hun planvorming te betrekken. De culturele rijkdom draagt bij aan de identiteit, de belevingswaarde en de internationale herkenbaarheid van Nederland.

Verordening Romte Fryslân

In de provinciale Verordening Romte Fryslân is opgenomen dat een ruimtelijk plan invulling dient te geven aan de blijvende herkenbaarheid van de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten, zijnde de structuren van provinciaal belang zoals die, met inbegrip van een richtinggevend advies, per deelgebied of gebiedsoverschrijdend zijn omschreven in de structuurvisie Grutsk op 'e Romte, vastgesteld op 1 april 2014.

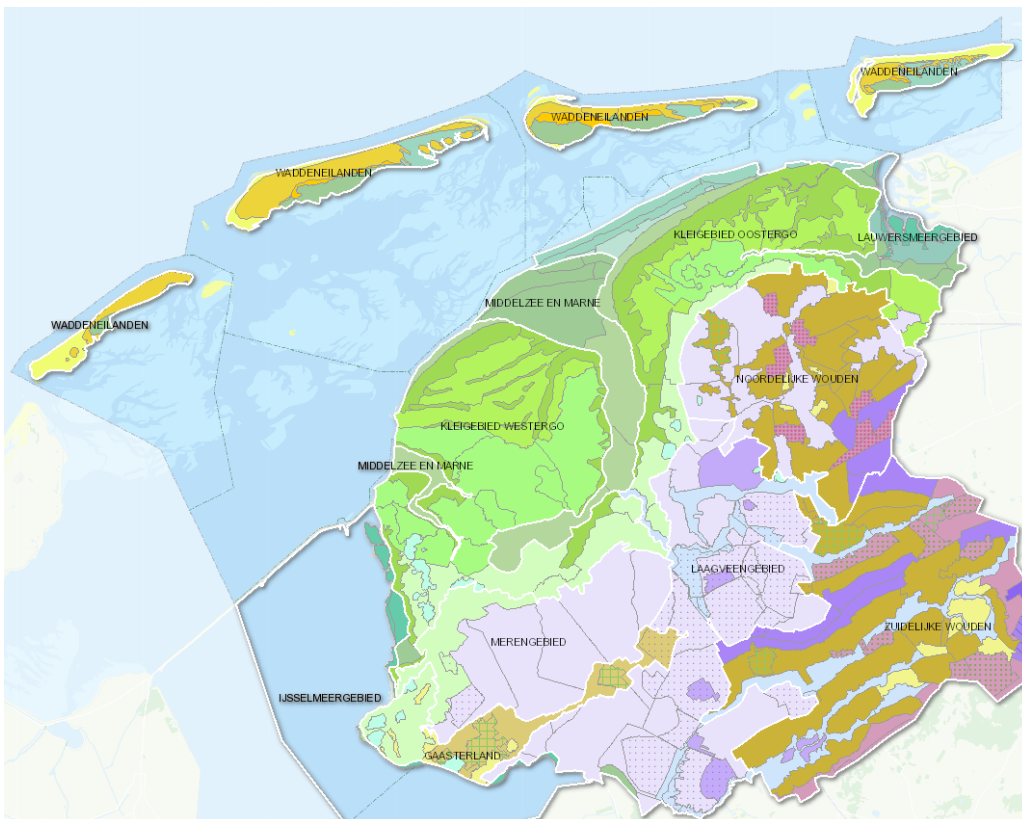
4.7.2

Effecten

Het plangebied is op basis van de structuurvisie Grutsk op 'e Romte voornamelijk gelegen in het deelgebied Kleigebied Westergo en ten noordoosten van Sneek deels binnen het deelgebied Middelzeegebied en Marnegebied.

Beschrijving Kleigebied Westergo

Aan de westzijde van de voormalige Middelzee ligt het gebied van Westergo, dat uit een zeer oud, grootschalig landschap bestaat, waarin de dorpen en steden zeer essentieel zijn als oriëntatiepunten. Dit gebied bestaat uit een kleigebied van kwelderwallen en kweldervlakten, een gebied met slenken, prielen en oeverwallen - het kleiterpengebied - en een gebied van inpolderingen met droogmakerijen.

Figuur 11: Cultuurhistorische waardenkaart (provincie Fryslân)

Beschrijving Middelzeegebied en Marnegebied

De Middelzee was een zeearm gelegen tussen de gewesten Westergo en Oostergo. De Middelzee liep ver landinwaarts en eindigde tussen Sneek en Bolsward. Het gebied is, binnen de eerste zeedijken, gefaseerd aangeslibd en vervolgens ingepolderd en ingedijkt: de zee zette klei af, wanneer een buitendijks stuk land groot genoeg en hoog genoeg was, sloot men het van de zee af met de aanleg van een zeepolderdijk - die de aangeslibde gebieden verder tegen de zee beschermde. De oude zeepolders liggen laag ten opzichte van het aangrenzende terpengebied. De bodem bestaat uit zandige zeeklei.

Beschrijving landschapstypen

De mijnbouwlocatie Oppenhuizen is gelegen in een klei-op-veengebied, een zone van veengronden met dun klei-dek op de overgang van klei naar veen dat wordt gekenmerkt door een grootschalig open landschap.

Vanaf daar loopt het tracé door de oude zeepolders van het Middelzeegebied en vervolgens door een kleiterpenlandschap rondom Bozum waar terpen zijn opgeworpen als veilige woonplek in voormalige getijdengebieden. Dit kleiterpenlandschap wordt gekenmerkt door zijn openheid en grootschaligheid met structurerende elementen als dijken, kwelderwallen, slenken, terpen, paden, eendenkooien en vaarten. Zichtbaar is de onregelmatige blokverkaveling met plaatselijk bijzondere verkavelingsvormen (mozaïek-, radiaal- en strengenverkaveling). De beplanting is puntvormig geconcentreerd rondom boerderijen en dorpen, langs hoofdontsluitingswegen, kwelderwallen en randen van de Middelzee. Kenmerkend bovendien is de aanwezigheid van grasland in lagere delen en akker- en tuinbouw op de kwelderwallen. In de omgeving van het plangebied komen enkel bomen voor rondom de bestaande mijnbouwlocatie Bozum 1.

Het tracé eindigt bij mijnbouwlocatie Ried 2 in een kweldervlakte. Dit is het laaggelegen deel van een kwelder. Een kwelder is ontstaan als een begroeiide buitendijkse landaanwas die bij gemiddeld hoogwater niet meer onderloopt. Het systeem van kwelderwallen en kwelder(s)(vlakten) is nog zichtbaar in het huidige landschap door o.a. hoogteverschillen, dorpen op de hogere delen.

Effecten tracering aardgastransportleiding

Het lineaire karakter van de kwelderwallen is gerespecteerd en de geometrische verkaveling in de oude zeepolders behouden door zoveel mogelijk aan te sluiten op de aanwezige verkavelingsstructuur door de richting daarvan waar mogelijk te volgen. Ook zijn de bestaande infrastructuur en ruimtelijke functies in het plangebied gehandhaafd (waterlopen, dijken, terpen e.d.) zodat het landschap en het ritme van de bebouwing in het plangebied behouden blijven. Het landschap wordt na het aanleggen van de aardgastransportleiding weer in oorspronkelijke staat hersteld. Bij het toepassen van een gestuurde boring blijft het landschapspatroom gehandhaafd.

4.7.3

Conclusie

In en nabij het plangebied bevinden zich geen cultuurhistorisch waardevolle (landschaps)elementen. Het landschap zal door de aanleg van de aardgastransportleiding niet worden aangetast in haar karakteristieke (verkavelings)patroom.

4.8 Elektrische beïnvloeding

4.8.1 Toetsingskader

Elektrische beïnvloeding NEN3654

Conform NEN3654 moet, gezien de ligging van de aardgastransportleiding, rekening worden gehouden met elektrische beïnvloeding als gevolg van aanwezige hoogspanningssystemen. Door elektrische beïnvloeding kunnen onveilige situaties ontstaan door aanraakspanningen of kan een buisleiding worden beschadigd door wisselstroomcorrosie. De optredende beïnvloeding moet worden getoetst op aanraakspanningen en het risico op wisselstroomcorrosie conform NEN3654.

4.8.2 Effecten

Er is onderzoek¹⁵ uitgevoerd naar de elektrische beïnvloeding als gevolg van aanwezige hoogspanningssystemen in de gebruiksfase (zie bijlage 11). In dat kader zijn de bestaande relevante hoogspanningssystemen nabij het plangebied geïnventariseerd. Uit de inventarisatie blijkt dat Liander en TenneT hoogspanningssystemen (lijnen, kabels en stations) nabij het plangebied hebben c.q. beheren. De elektrische beïnvloeding van de bestaande hoogspanningssystemen op de nieuw aan te leggen buisleiding zijn beschouwd volgens het stappenplan in de NEN3654. Uit de beschouwing blijkt dat er geen sprake is van ontoelaatbare beïnvloeding op de aardgastransportleiding.

4.8.3 Conclusie

Gezien het voorgaande is er geen sprake is van ontoelaatbare beïnvloeding van de nabij gelegen hoogspanningssystemen op de aardgastransportleiding in de gebruiksfase. Er hoeven geen aanvullende maatregelen te worden getroffen.

4.9 Trillingen

4.9.1 Toetsingskader

Voor trillingen is geen wettelijk vastgesteld rijksbeleid van toepassing. De beoordelingsrichtlijn SBR gepubliceerd door de Stichting Bouwresearch wordt in dit kader vaak als leidraad gebruikt bij de onderbouwing van de effecten voor wat betreffen trillingen in de realisatiefase.

4.9.2 Effecten

Bij de aanleg van de aardgastransportleiding wordt materieel ingezet zoals graafmachines, shovels, generatoren, kranen, vrachtwagens, boorinstallaties ten behoeve van gestuurde boring en dergelijke. In het algemeen zal dit materieel geen trillingshinder veroorzaken. Alleen daar waar werkzaamheden op (zeer) korte afstand van woningen plaatsvinden en/of zware transporten op korte afstand van woningen rijden, zou tijdelijk trillingshinder kunnen optreden. Ook op de locaties waar in de nabijheid van bebouwing het intrillen van damwanden plaatsvindt, kan trillingshinder optreden. Mede gezien het feit dat eventuele trillingshinder slechts tijdelijk plaatsvindt, worden de effecten gering en aanvaardbaar geacht. Voorafgaand aan de uitvoering wordt op basis van dan geldende inzichten de lokale situatie nader beoordeeld en worden zo nodig lokale maatregelen getroffen om eventuele trillingshinder te minimaliseren.

¹⁵ Elektrische beïnvloeding op de Vermilion buisleiding tussen Oppenhuizen, Boazu, en Ried, opgesteld door Petersburg Consultants, referentie HE150300-R01 BB, d.d. 16 december 2015

4.9.3 *Conclusie*
Gezien de afstand van het tracé van de aardgastransportleiding tot woningen wordt de kans op trillingshinder tijdens de aanlegfase klein geacht. Mede gezien het feit dat eventuele trillingshinder slechts tijdelijk plaatsvindt, worden de effecten gering en aanvaardbaar geacht. Voorafgaand aan de uitvoering wordt, op basis van de dan geldende inzichten, de lokale situatie nader beoordeeld en worden zo nodig lokale maatregelen getroffen om eventuele trillingshinder te minimaliseren.

4.10 Luchtkwaliteit

4.10.1 *Toetsingskader*

Wet Luchtkwaliteit (2007)

Het toetsingskader in relatie tot luchtkwaliteit is opgenomen in de Wet milieubeheer (hierna: Wm). Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese richtlijnen met betrekking tot Luchtkwaliteit. De wet geeft voor een aantal stoffen de normen aan, waaraan de luchtkwaliteit moet voldoen.

4.10.2 *Effecten*

Bij de aanleg van de aardgastransportleiding wordt materieel ingezet zoals graafmachines, shovels, generatoren, kranen, vrachtwagens, boorinstallaties ten behoeve van gestuurde boring en dergelijke. Dit materieel heeft een emissie naar de lucht. De werkzaamheden verplaatsen zich echter continu en hebben een tijdelijk karakter. Bovendien wijkt de hoeveelheid emissie naar de lucht bij het aanleggen van buisleidingen voor aardgas van deze omvang niet af van de hoeveelheid als gevolg van normaal agrarisch gebruik van landbouwgrond. Mede gezien de heersende achtergrondconcentraties in het gebied, worden de effecten van de aanleg op de luchtkwaliteit acceptabel geacht.

4.10.3 *Conclusie*

Ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit zijn er voor de uitvoering van dit inpassingsplan in de aanlegfase van de aardgastransportleiding geen belemmeringen.

4.11 Geluid

4.11.1 *Toetsingskader*

Circulaire Bouwlawaai (2010)

De geluidbelasting in de aanlegfase is beoordeeld op basis van de Circulaire Bouwlawaai 2010, uitgegeven door het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Deze circulaire beveelt een toetsingsnorm aan van een equivalent niveau van 60 dB(A) in de dagperiode op de gevels van woningen. Bij hogere geluidbelasting wordt een beoordelingskader gehanteerd dat afhankelijk is van de blootstellingsduur in dagen en de geluidsbelasting in dB(A).

4.11.2 *Effecten*

Bij het aanleggen van de aardgastransportleiding wordt materieel ingezet zoals graafmachines, shovels, generatoren, kranen, vrachtwagens, boorinstallaties ten behoeve van gestuurde boring en dergelijke. De werkzaamheden vinden in principe alleen overdag plaats, mogelijk met uitzondering van de boorwerkzaamheden. De geluidsbronnen verplaatsen zich naar gelang de voortgang van de aanleg van de aardgastransportleiding. Het uitgangspunt is dat er bij de werkzaamheden modern, geluidsarm materieel wordt ingezet. Bij de meeste woningen nabij het tracé van de

aardgastransportleiding zal het geluid van de werkzaamheden enkele weken waarneembaar zijn. Hierbij doet zich een piek voor als de werkzaamheden relatief dicht bij de betreffende woningen plaatsvinden en/of relatief veel materieel op eenzelfde moment wordt ingezet. De geluidsoverlast bij het aanleggen van buisleidingen voor aardgas van deze omvang is overigens niet hoger dan de geluidsoverlast als gevolg van normaal agrarisch gebruik van landbouwgrond.

Op basis van expert judgement is ingeschat dat bij de reguliere aanlegwerkzaamheden die alleen overdag (tussen 07.00 en 19.00 uur) plaatsvinden, de 60 dB(A) contour niet verder dan 100 m van de werkstrook reikt.

Langs het tracé van de transportleiding bevinden zich, binnen een afstand van circa 100 m van de werkstrook, maximaal 30 woningen. Bij deze woningen kan tijdelijk de basistoetsingsnorm van 60 dB(A) worden overschreden. Omdat deze woningen in het algemeen slechts korte tijd geluidsbelast worden (een aantal dagen gedurende een periode van ten hoogste 30 dagen), is op basis van de Circulaire Bouwlawaaai in de meeste gevallen een beoordelingsniveau van 65 dB(A) toelaatbaar.

Voor de woningen binnen 100 m van de werkstrook, waar tijdens de aanlegfase tijdelijk geluidshinder kan optreden, wordt te zijner tijd op basis van dan geldende inzichten de lokale situatie nader beoordeeld. Zo nodig kunnen dan lokale maatregelen worden getroffen om de geluidsniveaus te minimaliseren of de blootstellingsduur te beperken. Zo wordt bij de uitvoering van de werkzaamheden zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van die werkmethoden, materieel en materialen welke leiden tot de minste overlast.

4.11.3

Conclusie

Gezien het beperkte aantal woningen waar een tijdelijk geluidseffect kan optreden tijdens de aanlegfase wordt het aspect geluidshinder beoordeeld als zijnde geen belemmering. Zo nodig worden lokale maatregelen getroffen om de geluidsniveaus te minimaliseren of de blootstellingsduur te beperken.

5 Milieueffectrapportage

5.1 Algemeen

Een activiteit is m.e.r.-(-beoordelings)plichtig indien:

1. Er voor een activiteit een Passende Beoordeling moet worden gemaakt op grond van artikel 19j, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 (artikel 7.2a Wet milieubeheer). Dit is het geval als bij de vaststelling van een plan dit plan afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied. Of een plan significante gevolgen kan hebben, wordt veelal eerst beoordeeld in een voortoets waarin een effectenanalyse van het project is opgenomen.
2. Deze in het Besluit milieueffectrapportage als zodanig is aangewezen (artikel 7.2. Wet milieubeheer):
 - Activiteiten die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu zijn opgenomen in onderdeel C van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. Daarvoor is het maken van een milieueffectrapportage verplicht indien er sprake is van een plan of besluit waarmee de toelaatbaarheid van de activiteit moet worden overwogen. Afhankelijk van of de activiteit de drempelwaarde als opgenomen in kolom 2 van onderdeel C van de bijlage overschrijdt, is het noodzakelijk een milieueffectrapportage op te stellen danwel te beoordelen of voor de activiteit een m.e.r.-beoordeling nodig is op grond van onderdeel D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage.
 - Activiteiten ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben zijn opgenomen in onderdeel D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. Deze zijn m.e.r.-beoordelingsplichtig indien er sprake is van een plan of besluit waarmee de toelaatbaarheid van het project moet worden overwogen. Dat houdt in dat het bevoegd gezag moet beoordelen of de activiteit belangrijk nadelige gevolgen heeft voor het milieu. Indien dat het geval is, moet bij de voorbereiding van een plan of besluit waarmee de toelaatbaarheid van de activiteit moet worden overwogen een milieueffectrapport worden gemaakt. Afhankelijk van of de activiteit de drempelwaarde als opgenomen in kolom 2 van de onderdeel D van de bijlage overschrijdt, is een vormvrije m.e.r.-beoordeling dan wel een m.e.r.-beoordeling conform paragraaf 7.6. Wet milieubeheer noodzakelijk.

Met dit inpassingsplan wordt voorzien in de realisatie en gebruikname van een nieuwe ondergrondse aardgastransportleiding met bijbehorende belemmeringenstrook tussen de mijnbouwlocatie Oppenhuizen via de mijnbouwlocatie Bozum 1 naar de mijnbouwlocatie Ried 2. Deze leiding heeft een doorsnede van circa 30,5 cm (12 inch), een ontwerpdruk van 89 bar en een lengte van circa 25 km. Of er voor dit voorgenomen project een m.e.r.-(-beoordelings)plicht geldt, is beschreven in paragraaf 5.2.1.

De aardgastransportleiding is nodig om over te kunnen gaan op de winning van aardgas op de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en het gewonnen aardgas te kunnen transporteren naar een gasbehandelingsinstallatie. Om winning van aardgas op de mijnbouwlocatie Oppenhuizen mogelijk te maken, dienen op de locatie productiefaciliteiten (oppervlakte-installaties) te worden geplaatst en te worden aangesloten. Of er voor deze activiteit een m.e.r.-(-beoordelings)plicht geldt in het

kader van de besluitvorming die daarvoor noodzakelijk is, is beschreven in paragraaf 5.3.1.

5.2 Voorgenomen project

5.2.1 *M.e.r.-(beoordelings)plicht*

Uit de voortoets (zie paragraaf 4.6.2.) is gebleken dat de aardgastransportleiding niet zal leiden tot (significant) negatieve effecten op soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgelegd in het aanwijzingsbesluit van de Natura 2000-gebieden Sneekermeergebied en Witte & Zwarte Brekken. Er is geen Passende Beoordeling nodig voor het project en er geldt dus geen m.e.r.-plicht.

Het onderhavige project is ook niet m.e.r.-plichtig op basis van het Besluit milieueffectrapportage aangezien de aanleg van de nieuwe aardgastransportleiding geen activiteit betreft die betrekking heeft op een buisleiding met een diameter van meer dan 80 centimeter en een lengte van meer dan 40 kilometer als bedoeld in het Besluit-mer, Bijlage Onderdeel C8.

Het project is wel m.e.r.-beoordelingsplichtig als bedoeld in het Besluit-mer, Bijlage Onderdeel D8.2, aangezien de gastransportleiding voor een deel is geprojecteerd in een gevoelig gebied (Natuurnetwerk Nederland). Aangezien de drempelwaarde van minimaal 5 kilometer door gevoelig gebied niet wordt overschreden (het tracé loopt voor circa 480 meter door het Natuurnetwerk Nederland), dient een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd. Op grond van de selectiecriteria die zijn genoemd in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling dient te worden vastgesteld of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Het gaat hierbij om de volgende criteria:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van het potentiële effect.

5.2.2 *Vormvrije m.e.r.-beoordeling*

In deze paragraaf wordt getoetst of op basis van de criteria die genoemd zijn in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd moet worden. In het voorgaande hoofdstuk zijn de actuele waarden en de mogelijke effecten van de (aanleg van de) aardgastransportleiding hierop uitvoeriger beschreven.

Kenmerken van het project

Criteria	Toets
Omvang van het project	De realisatie van een ondergrondse aardgastransportleiding tussen de mijnbouwlocatie Oppenhuizen via de mijnbouwlocatie Bozum 1 naar de mijnbouwlocatie Ried 2. Deze leiding heeft een doorsnede van circa 30,5 cm (12 inch), een ontwerpdruk van 89 bar en een lengte van circa 25 km.
Cumulatie met andere projecten	Er is samenhang met de ingebruikname van de mijnbouwlocatie Oppenhuizen (zie paragraaf 5.3.).
Gebruik van natuurlijke hulpbronnen	N.v.t.
Productie van afvalstoffen	N.v.t.
Verontreiniging en hinder	Ten aanzien van de aspecten trillingen, luchtkwaliteit en geluid zijn er voor de uitvoering van dit inpassingsplan geen

Criteria	Toets
	<p>belemmeringen. De tijdelijke hinder als gevolg van de aanleg van de aardgastransportleiding is beperkt. De effecten zijn aanvaardbaar en waar mogelijk worden mitigerende maatregelen getroffen.</p> <p>De gevolgen van de aanleg van de aardgastransportleiding voor water en bodem zijn slechts beperkt. Waar nodig worden maatregelen getroffen om onaanvaardbare negatieve effecten te voorkomen. Zo wordt bij risico's op het opbarsten van de putbodem als gevolg van wateronttrekking spanningsbemaling toegepast.</p>
Risico van ongevallen	<p>De nieuwe aardgastransportleiding is vanuit het perspectief van externe veiligheid van hogedruk aardgastransportleidingen aanvaardbaar. De PR 10^{-6} per jaar contour voldoet aan de norm voor het plaatsgebonden risico uit het Bevb en ligt binnen de belemmeringsstrook van 5,0 meter aan weerszijden van het hart van de leiding. Het groepsrisico blijft ruimschoots onder de oriënterende waarde voor groepsrisico.</p> <p>Het perceel waar het vliegtuigwrak (met mogelijk explosieven) ligt, wordt ten behoeve van de aanleg van de aardgastransportleiding gekruist door middel van een gestuurde boring. De geplande werkzaamheden vinden daardoor plaats op voldoende afstand van de afgebakende crashlocatie zodat de werkzaamheden veilig kunnen verlopen. Er wordt niet onder de crashlocatie door geboord, zodat - indien in de toekomst wordt besloten het vliegtuigwrak te bergen - de aardgastransportleiding geen risico of belemmering vormt voor de bergingswerkzaamheden.</p>

Plaats van het project

Criteria	Toets
Bestaand grondgebruik	<p>Binnen het plangebied komt de aan te leggen leidingstrook voor het grootste deel te liggen in percelen met een agrarisch gebruik. Ter hoogte van Sneek doorkruist het tracé van de aardgastransportleiding percelen die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. Vlakbij Spears kruist het tracé een bestaande buisleidingstrook. Verder worden enkele wegen (o.a. N354, N384 en N359), waterwegen (Houkesloot, Sneekertrekvaart, Franekervaart en Van Harinxmakanaal) en de spoorlijn Sneek – Leeuwarden gekruist.</p>
Relatieve rijkdom aan kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied	N.v.t.
<p>Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gevoelige gebieden (wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en 	<p>De aardgastransportleiding zal niet leiden tot (significant) negatieve effecten op soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgelegd in het</p>

Criteria	Toets
<p>natuurparken, Habitat- en Vogelrichtlijngebieden)</p> <p>- gebieden waarin bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden</p> <p>- gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid</p> <p>- landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang</p>	<p>aanwijzingsbesluit van de Natura 2000-gebieden Sneekermeergebied en Witte & Zwarte Brekken. De aanleg en het in productie hebben van de aardgastransportleiding zal ook niet leiden tot significante aantasting van de EHS. De werkzaamheden kunnen echter wel leiden tot negatieve effecten op de vissoorten kleine modderkruiper en bittervoorn en op broedvogels. Door het treffen van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten op deze beschermde soorten voorkomen. Er is dan niet langer sprake van een overtreding van de Flora- en faunawet. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.</p> <p>N.v.t.</p> <p>N.v.t.</p> <p>In en nabij het plangebied bevinden zich geen cultuurhistorisch waardevolle (landschaps)elementen. Het landschap zal door de aanleg van de aardgastransportleiding niet worden aangetast in haar karakteristieke (verkavelings)patroon. Het landschap wordt na het aanleggen van de aardgastransportleiding weer in oorspronkelijke staat hersteld. Bij het toepassen van een gestuurde boring blijft het landschapspatroon gehandhaafd. Het overgrote deel van het tracé van de nieuwe aardgastransportleiding kan bovendien worden vrijgegeven voor het aspect archeologie. Er is echter een vindplaats van een aardewerkstrooiing in een landbouwperceel langs de Zwette. Derhalve zullen de aanlegwerkzaamheden (afgraven bovengrond) hier worden begeleid om eventueel aanwezige archeologie te documenteren. Daarnaast zijn er in boringen archeologische indicatoren aangetroffen binnen het centrale zuidelijke en zuidelijke deel van het plangebied, waar ontkalkte 'oude' kwelderafzettingen liggen en in het gebied waar deze gedeeltelijk zijn afgedekt. Indien uit het proefsleuvenonderzoek blijkt dat sprake is van een behoudenswaardige vindplaats, zal de leiding met behulp van een gestuurde boring worden aangelegd danwel aansluitend een opgraving worden uitgevoerd.</p>

Kenmerken van het potentiële effect

Criteria	Toets
<p>Bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking)</p>	<p>De PR 10^{-6} per jaar contour voldoet aan de norm voor het plaatsgebonden risico uit het Bevb en ligt binnen de belemmeringsstrook van 5,0 meter aan weerszijden van het hart van de leiding. Er zijn verder geen effecten te verwachten die uit te drukken zijn in geografische zone en/of grootte van de getroffen bevolking.</p>
<p>Grensoverschrijdende karakter</p>	<p>Er zijn beperkte tijdelijke effecten tijdens de aanleg van de</p>

Criteria	Toets
van het effect	aardgastransportleiding (geluid, licht, trillingen, luchtverontreiniging) die reiken tot buiten het plangebied.
Waarschijnlijkheid van het effect	Het is een feit dat de werkzaamheden tijdens de aanleg van de aardgastransportleiding tot beperkte effecten zullen leiden. De effecten zijn echter aanvaardbaar en waar mogelijk worden mitigerende maatregelen getroffen. Van onevenredige effecten voor de omgeving is echter geen sprake.
Duur, frequentie en de omkeerbaarheid van het effect	Er is sprake van de aanleg (tijdelijke effecten) en instandhouding (blijvende effecten) van een ondergrondse aardgastransportleiding. De effecten zijn beperkt van aard en omvang.

Conclusie

Gezien het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat de potentiële effecten van het project, in relatie tot de kenmerken en de plaats van het project dusdanig beperkt van aard en omvang zijn dat dit geen belangrijk nadelige milieugevolgen tot gevolg heeft die het doorlopen van een m.e.r.-procedure voor de aanleg van de aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2 noodzakelijk maken.

5.3 Mijnbouwlocatie Oppenhuizen

5.3.1 M.e.r.-(beoordelings)plicht

De realisatie van de aardgastransportleiding tussen de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en de mijnbouwlocatie Ried 2 is nodig om over te kunnen gaan op de winning van aardgas op de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en het gewonnen aardgas te kunnen transporteren naar een gasbehandelingsinstallatie. Om winning van aardgas op de mijnbouwlocatie Oppenhuizen mogelijk te maken dienen op de locatie productiefaciliteiten (oppervlakte-installaties) te worden geplaatst en te worden aangesloten. De verwachte gasproductie op de mijnbouwlocatie Oppenhuizen bedraagt maximaal 400.000 m³ aardgas per dag. In het kader van de besluitvorming als bedoeld in artikel 40, tweede lid, van de Mijnbouwwet is het oprichten van oppervlakte-installaties voor de winning van aardgas m.e.r.-beoordelingsplichtig als bedoeld in het Besluit milieueffectrapportage, Bijlage Onderdeel D17.3.

5.3.2 M.e.r.-beoordeling

Ten behoeve van de aanvraag omgevingsvergunning is dus een m.e.r.-beoordeling in de vorm van een aanmeldingsnotitie¹⁶ opgesteld. De potentiële effecten zijn in onderstaande tabel samengevat weergegeven.

Milieuaspect	Toelichting potentieel effect
Archeologie	Door de plaatsing van de oppervlakte-installaties is geen sprake van nieuwe bodemverstoringen in relatie met archeologie (mijnbouwlocatie is al aangelegd).
Waterhuishouding	Verwaarloosbare effecten op de waterhuishouding
Luchtverontreiniging	Onder normale bedrijfsomstandigheden treden geen continue emissies naar de lucht op. Incidentele emissies kunnen optreden tijdens werkzaamheden als gevolg van het drukvrij maken van de installatie of delen daarvan. De invloed van de voorgenomen activiteit op de

¹⁶ Aanmeldingsnotitie Oppenhuizen 1 – het plaatsen van oppervlakte-installaties ten behoeve van het in productie nemen van put OPH-01, d.d. 22 juni 2015, Royal HaskoningDHV, IEMBA5753-161-101R001D03 en d.d. 25 augustus 2015, IEMBA5753-161-100R004F01.

	<p>luchtkwaliteit is verwaarloosbaar.</p> <p>Er is een locatie specifieke stikstofdepositie beoordeling uitgevoerd. Uit deze berekening volgt dat de maximale bijdrage aan de stikstofdepositie 0,0 Mol N/ha/jr bedraagt en daarmee ruim onder de drempel van 0,05 mol N/ha/jr waardoor voor de beoogde activiteit geen vergunning nodig is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en er ook geen melding onder de PAS ingediend hoeft te worden.</p>
Bodemkwaliteit	<p>Het ontwerp van de inrichting en de bedrijfsvoering zijn erop gericht om bodem en grondwaterverontreiniging te voorkomen. Door toepassing van een vloeistofdichte verharding is sprake van een verwaarloosbaar risico op bodemverontreiniging.</p>
Lichtoverlast	<p>Tijdens de gasproductie is de locatie in principe onbemand. Bij normale productie is de locatie niet verlicht, noch overdag, noch 's nachts. Bouw- en onderhoudswerkzaamheden kunnen incidenteel in de nachtperiode plaatsvinden (bijvoorbeeld als gevolg van een storing). Tijdens werkzaamheden worden maatregelen getroffen om uitstraling van licht zoveel mogelijk te voorkomen.</p>
Verkeer	<p>Tijdens gasproductie bezoekt maximaal één voertuig per dag de locatie.</p>
Geluid	<p>De geluidimmissie ten tijde van de gasproductie is bepaald. Er wordt voldaan aan de eisen voor een landelijke omgeving.</p>
Externe veiligheid	<p>De plaatsgebonden risicocontour ligt op 85 meter over de grens van de inrichting. De dichtstbijzijnde woning bevindt zich op een afstand van 210 meter vanaf het hekwerk van de locatie. Binnen het invloedsgebied van de locatie bevinden zich geen woningen of andere kwetsbare objecten. Er is geen sprake van een significant groepsrisico.</p>
Ecologie	<p>Uit de Natuurtoets blijkt dat er geen significant negatieve effecten op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn te verwachten. Overige beschermde natuurgebieden bevinden zich niet in de nabijheid van de mijnbouwlocatie.</p> <p>Zowel ten oosten als ten westen van de locatie liggen percelen die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland kent geen externe werking.</p> <p>De mijnbouwlocatie bevindt zich verder niet in of nabij gebieden als genoemd in onderdelen 2b t/m 2g van bijlage III van de Europese m.e.r.-richtlijn 97/11/EG.</p>
Bodemdaling	<p>Binnen het invloedsgebied van de mijnbouwlocatie vindt maaiveldddaling door veenoxidatie plaats van circa 7 mm/jaar. De gaswinning op de mijnbouwlocatie Oppenhuizen leidt tot een bodemdaling van 0,3 tot 1,4 mm/jaar.</p> <p>De verwachte bodemdaling als gevolg van gaswinning is dermate gering (zie je niet terug op maaiveldniveau) dat er geen effecten zijn te verwachten op de kenmerkende landschapselementen van het nationaal landschap Zuidwest Friesland.</p> <p>Bodemdaling vindt slechts voor een zeer beperkt deel plaats binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied Sneekermeergebied en heeft geen negatieve effecten tot gevolg voor de aangewezen (broed)vogels. Het Natura 2000-gebied Witte & Zwarte Brekken ligt geheel binnen het invloedsgebied van bodemdaling. Ook hier zijn negatieve effecten op de aangewezen (broed)vogels uitgesloten.</p>

Conclusie

Gezien het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat ook de potentiële effecten van de ingebruikname van de mijnbouwlocatie Oppenhuizen, in relatie tot de

kenmerken en de plaats van het project dusdanig beperkt van aard en omvang zijn dat dit geen belangrijk nadelige milieugevolgen tot gevolg heeft die het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk maken. De mogelijke effecten die het gevolg zijn van de samenhang tussen de ingebruikname van de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en de aanleg en instandhouding van de aardgastransportleiding zijn tijdelijk van aard en beschreven in de Natuurtoets bij de aanmeldingsnotitie. Daaruit blijkt dat ook in cumulatie er geen sprake is van (significant) negatieve effecten op de aangewezen natuurwaarden van de nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

6 Juridische toelichting

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de juridische basis voor de toepassing van de rijkscoördinatierегeling en de Crisis- en herstelwet. Vervolgens wordt de plansystematiek van het inpassingsplan nader toegelicht. Ten slotte komen de bestemmingen aan de orde.

6.1 **Rijkscoördinatierегeling**

Het doel van de voorgenomen activiteit is de realisatie van een aardgastransportleiding tussen de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en de mijnbouwlocatie Ried 2 om over te kunnen gaan op de winning van aardgas op de mijnbouwlocatie Oppenhuizen en het gewonnen aardgas te kunnen transporteren naar een gasbehandelingsinstallatie. Een gedeelte van het aangetoonde aardgasvoorkomen van de mijnbouwlocatie Oppenhuizen ligt onder het Natura 2000-gebied Witte & Zwarte Brekken.

Om de aanleg en instandhouding van de aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2 planologisch-juridisch mogelijk te maken is het noodzakelijk een ruimtelijke procedure te volgen. Daarnaast zijn er allerlei uitvoeringsbesluiten (vergunningen, ontheffingen, meldingen e.d.) vereist om tot daadwerkelijke aanleg en instandhouding van de aardgastransportleiding te komen. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan een watervergunning, een omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden en ontheffingen voor het kruisen van (water)wegen en de spoorweg. Deze uitvoeringsbesluiten worden genomen door ministeries, provincie, gemeenten en waterschap.

In artikel 141a, eerste lid, aanhef en onderdelen a en c van de Mijnbouwwet is bepaald dat voor de aanleg van pijpleidingen die uitsluitend of in hoofdzaak zijn bestemd voor het vervoer van delfstoffen respectievelijk het vervoer van stoffen in verband met het opsporen of winnen van delfstoffen met behulp van een mijnbouwwerk ten behoeve van de opsporing of winning van koolwaterstoffen in of onder een Natura 2000-gebied niet alleen de planologische module (in dit geval een inpassingsplan) maar ook de uitvoeringsmodule van de rijkscoördinatierегeling (hierna: RCR) wordt gebruikt. Deze is opgenomen in artikel 3.35 eerste lid onder c van de Wro en houdt in dat de besluitvorming ten aanzien van het inpassingsplan en de uitvoeringsbesluiten gecoördineerd worden voorbereid en bekendgemaakt. Dit betekent dat de Minister van EZ samen met de Minister van IenM het bevoegd gezag zijn ten aanzien van het inpassingsplan én dat de Minister van EZ de besluitvorming omtrent de uitvoeringsbesluiten coördineert.

Bij de toepassing van de RCR worden de besluiten voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de bijzondere procedurele regels in artikel 3.31, derde lid, Wro. Daarbij vindt tevens het overleg bedoeld in artikel 3.1.1 van het Bro plaats. Ook worden in het kader van artikel 3.28, eerste lid, van de Wro de raden van de gemeenten alsook de Provinciale Staten gehoord. Verder voorziet de RCR in een gezamenlijke kennisgeving en terinzagelegging van de ontwerpbesluiten (artikel 3.31, derde lid, onder b, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, Wro) en gelijktijdige bekendmaking van de besluiten (artikel 3.32 in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, Wro). Op het ontwerp inpassingsplan en de ontwerpuitvoeringsbesluiten kan een ieder zienswijzen naar voren brengen.

Vervolgens wordt het inpassingsplan door de ministers vastgesteld. De bevoegdheid om de uitvoeringsbesluiten te nemen, blijft in beginsel bij de wettelijk bevoegde bestuursorganen berusten. Echter, de Minister van EZ kan, in samenspraak met de Minister van IenM of een andere minister die bij dat besluit betrokken is, zelf een beslissing op een aanvraag nemen als het bevoegde bestuursorgaan niet (tijdig) beslist of een beslissing neemt die naar het oordeel van deze ministers wijziging behoeft.

Na de besluitvorming worden het inpassingsplan en de uitvoeringsbesluiten wederom tegelijk ter inzage gelegd zodat belanghebbenden de gelegenheid hebben beroep in te stellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS). Ook de beroepsprocedure verloopt verder gecoördineerd.

6.1.1 *Uitvoeringsbesluiten*

Toepassing van de coördinatieregeling laat de materiële toetsingskaders voor de uitvoeringsbesluiten in beginsel onverlet. Deze besluiten moeten dus aan dezelfde inhoudelijke eisen voldoen als wanneer de coördinatieregeling niet wordt toegepast. Een uitzondering betreft de aanlegvergunningenstelsels die zijn opgenomen in de onderliggende bestemmingsplannen. Deze aanlegvergunningenstelsels worden buiten werking gesteld en zijn niet van toepassing op het inpassingsplan (artikel 3.35, zevende lid, Wro). Dit houdt in dat voor de aanlegwerkzaamheden van de aardgastransportleiding binnen het plangebied geen omgevingsvergunningen hoeven te worden aangevraagd op grond van de onderliggende bestemmingsplannen.

6.2 **Crisis- en herstelwet**

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet (hierna: Chw) in werking getreden. Deze wet die aanvankelijk tijdelijk was, heeft vanaf 25 april 2013 een permanent karakter gekregen. Doel van de wet is versnelling van projecten in het ruimtelijke domein, de economische crisis en haar gevolgen te bestrijden en een goed en duurzaam herstel van de economische structuur van Nederland te bevorderen. Op basis van artikel 1.1, eerste lid, onder a, in samenhang met Bijlage I, onderdeel 2.1 van de Chw is bij een inpassingsplan afdeling 2 van die wet van toepassing. De belangrijkste gevolgen zijn:

- Gemeenten en andere niet tot de centrale overheid behorende overheden kunnen geen beroep instellen tegen het inpassingsplan, indien het inpassingsplan niet tot hen is gericht.
- De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: ABRvS) doet binnen 6 maanden na afloop van de beroepstermijn uitspraak in plaats van binnen 12 maanden. Ook is de beroepsprocedure verder gestroomlijnd (geen pro forma beroep mogelijk).

6.3 **Opzet inpassingsplan**

6.3.1 *Toepasselijke wet- en regelgeving*

Een inpassingsplan is qua vorm, inhoud, procedure en juridische binding gelijk aan een bestemmingsplan. De relatie van het onderhavige inpassingsplan ten opzichte van de vigerende bestemmingsplannen is op basis van artikel 3.28 Wro bepaald. Op basis van dit artikel wordt dit inpassingsplan geacht deel uit te maken van de bestemmingsplannen waarop het betrekking heeft. Het inpassingsplan wordt na vaststelling geacht deel uit te maken van het bestemmingsplan van de betrokken gemeenten die op dezelfde gronden betrekking hebben. Hetzelfde geldt mutatis mutandis voor beheersverordeningen.

Dit inpassingsplan is opgezet conform de Wro en het Besluit ruimtelijke ordening. Inherent hieraan is de toepassing van de RO Standaarden 2012 waarvan de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) deel uitmaakt. De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. De SVBP geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het inpassings- of bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. Dit inpassingsplan is opgesteld conform deze standaarden.

Op grond van artikel 3.28, tweede lid in samenhang met artikel 3.1 van de Wro bevat een bestemmingsplan bestemmingen en met het oog op die bestemmingen regels. Die regels kunnen bestaan uit regels over het gebruik van de grond en de bouwwerken en tevens ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het plan strekken.

Op grond van artikel 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient een inpassingsplan vergezeld te gaan van een toelichting waarin zijn neergelegd:

- a. een verantwoording van de in het plan gemaakte keuze van bestemmingen;
- b. een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding;
- c. de uitkomsten van het in artikel 3.1.1 Bro bedoelde overleg;
- d. de uitkomsten van het, met toepassing van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht, verrichte onderzoek;
- e. een beschrijving van de wijze waarop burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van het inpassingsplan zijn betrokken;
- f. de inzichten over de uitvoerbaarheid van het plan.

6.3.2

Plansystematiek

Onderhavig inpassingsplan bestaat uit een dubbelbestemming 'Leiding – Gas'. Bij de bestemmingsregeling is de SVBP 2012 toegepast. De SVBP 2012 geeft richtlijnen voor de opbouw en verbeelding van bestemmingsplannen. Omdat het inpassingsplan IMRO-gecodeerd is opgesteld, kan het plan worden geraadpleegd via de website www.ruimtelijkeplannen.nl.

Dit inpassingsplan wordt geacht deel uit te maken van de bestemmingsplannen waarop het betrekking heeft. Dit houdt in dat, wanneer bepalingen van het onderliggende bestemmingsplan strijdig zijn met dit inpassingsplan, de bepalingen van het onderliggende bestemmingsplan terugtreden. Het inpassingsplan wordt na vaststelling geacht deel uit te maken van het bestemmingsplan van de betrokken gemeenten die op dezelfde gronden betrekking hebben. In dit inpassingsplan wordt, voor de gronden die benodigd zijn voor de aardgastransportleiding, daarom volstaan met het toevoegen van een zogeheten dubbelbestemming. De onderliggende bestemmingen in de vigerende bestemmingsplannen blijven (voor zover zij niet strijdig zijn met de dubbelbestemming) hierdoor in stand. Op de betreffende gronden gelden straks dus twee bestemmingen: een bestemming vanuit de vigerende gemeentelijke bestemmingsplannen en de dubbelbestemming van het inpassingsplan. De bestemming 'Leiding – Gas' heeft het primaat ten opzichte van de basisbestemming.

Het tracé is zo gekozen dat door het leggen van de dubbelbestemmingen geen strijd ontstaat met de bestemmingen in de vigerende bestemmingsplannen. Deze kunnen in stand blijven en worden uitgevoerd, zij het dat rekening moet worden gehouden met de eisen die voortvloeien uit de dubbelbestemming voor de leiding.

6.4 Toelichting op de bestemmingsregeling

Het inpassingsplan bestaat uit een verbeelding en planregels, vergezeld van een toelichting en bijlagen. De verbeelding en de planregels vormen het juridisch bindende deel van het inpassingsplan. De verbeelding heeft de rol van visualisering van de bestemmingen. De planregels regelen de bouwmogelijkheden en de gebruiksmogelijkheden van de gronden en aanwezige en/of op te richten gebouwen. De toelichting heeft weliswaar geen bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de weergave en onderbouwing van de uitvoerbaarheid van het inpassingsplan en bij de uitleg van de verbeelding en planregels.

6.4.1 Verbeelding

Op de digitale verbeelding is de dubbelbestemming van de in het plan begrepen gronden aangewezen en begrensd. Aan de dubbelbestemming is een regeling opgehangen van de functies waarvoor de grond mag worden gebruikt.

6.4.2 Regels

De planregels bestaan uit vier hoofdstukken, waarin achtereenvolgens de inleidende regels, de bestemmingsregels, de algemene regels en de overgangs- en slotregels aan de orde komen.

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

Onderdeel van de inleidende regels zijn de begripsbepalingen waarin omschrijvingen worden gegeven van de in het inpassingsplan gebruikte begrippen. Deze zijn opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Alleen die begripsbepalingen zijn opgenomen die gebruikt worden in de regels en die tot verwarring kunnen leiden of voor meerdere uitleg vatbaar zijn. Begrippen die zijn voorgeschreven in de SVBP, zijn conform de SVBP overgenomen.

Artikel 2 Wijze van meten

Onder de inleidende regels is daarnaast de wijze van meten opgenomen. De wijze van meten bevat technische regelingen met betrekking tot het bepalen van maatvoeringen en dergelijke waarmee op een eenduidige manier uitleg wordt gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan. Ter toelichting op de in de regels aangegeven bouwhoogten is aangegeven waar en hoe deze worden gemeten. Voor gebruikmaking van het overgangsrecht is de wijze van meten ten behoeve van de inhoud van een bouwwerk opgenomen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Leiding – Gas (Dubbelbestemming)

De dubbelbestemming 'Leiding – Gas' heeft het primaat ten opzichte van de vigerende bestemming(en). De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn bestemd voor de aardgastransportleiding met daarbij behorende voorzieningen. Tevens zijn ten behoeve van de aanleg werkstroken en werkterrein toegestaan. Om de veiligheid van de leiding te waarborgen valt tevens binnen deze bestemming de wettelijk verplichte belemmeringsstrook van 5 m aan weerszijden van de leiding. De aanleg en instandhouding van de leiding dient te geschieden overeenkomstig onderstaand leidingprofiel dat tevens als bijlage bij de regels is opgenomen.

Leidingprofiel	
Diameter (mm)	305,0 (12 inch)
Minimale wanddikte (mm)	7,0
Rekgrens staalsoort (N/mm ²)	358

Ontwerpdruk (bar)	89
Minimale diepte onder maaiveld (m)	1,5

Gebouwen mogen op deze gronden niet worden gebouwd. Het is verboden zonder omgevingsvergunning werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren. Activiteiten als het wijzigen van het maaiveldniveau of het planten van diepwortelende beplanting zijn daarmee gekoppeld aan een omgevingsvergunning. Bevoegd gezag voor deze omgevingsvergunning is het college van burgemeester en wethouders. Dit college zal, alvorens te beslissen over de omgevingsvergunning, advies vragen aan de leidingbeheerder. De opgenomen regeling beschermt de leiding tegen eventuele invloeden van buitenaf, bijvoorbeeld beschadiging van de leiding door graafwerkzaamheden of door de zuren van kuilgras die de coating van de leiding kunnen aantasten. Tevens dient de leiding bereikbaar te zijn voor eventuele reparatie en onderhoud. In overleg met de gemeente en leidingbeheerder kan een passende oplossing worden gekozen. Geen omgevingsvergunning is vereist voor werken en werkzaamheden die worden uitgevoerd ten dienste van de bestemmingsomschrijving en de normaal te achten beheer- en onderhoudswerkzaamheden.

Artikel 4 Waarde – Archeologie (dubbelbestemming)

Op delen van het tracé worden de gronden mede bestemd voor de bescherming van aanwezige of te verwachten archeologische waarden. De locaties waar deze dubbelbestemming wordt opgenomen, zijn afgestemd op de resultaten uit de archeologische onderzoeken als beschreven in paragraaf 4.5.3. In dit artikel is een voorwaardelijke verplichting opgenomen dat voorafgaande aan het realiseren van bouwwerken, geen gebouwen zijnde en het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden in het kader van de aardgastransportleiding als opgenomen in dit inpassingsplan onderzoek moet worden uitgevoerd en maatregelen moeten worden getroffen ingeval er sprake is van archeologische waarden die bescherming behoeven. Het bevoegd gezag bepaalt op basis van de resultaten van het onderzoek welke archeologische maatregel(en) moet(en) worden uitgevoerd.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 5 Anti-dubbeltelbepaling

Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat bij opeenvolgende bouwaanvragen waarbij een bepaald oppervlakte aan grond als voorwaarde is geformuleerd, dezelfde grond opnieuw bij de afweging omtrent vergunningverlening wordt betrokken. De anti-dubbeltelbepaling is conform het Bro overgenomen in het inpassingsplan.

Artikel 6 Algemene gebruiksregels

Het artikel regelt dat onder strijdig gebruik met het plan wordt begrepen het na graafwerkzaamheden bij de aanleg, het beheer en het onderhoud van de gasleiding niet zoveel als redelijkerwijs mogelijk in de oorspronkelijke staat terugbrengen van de aanwezige beplantingen, aardkundige waarden en verkavelingspatronen. Het gebruiksverbod is opgenomen in artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Artikel 7 Overige regels

Conform artikel 3.28, lid 5, van de Wro is in dit artikel bepaald dat de raden van de betrokken gemeenten en provinciale staten van de provincie Fryslân na 5 jaar na vaststelling van dit plan waarvan de bestemmingsplannen door dit inpassingsplan

worden herzien, bevoegd zijn, voor de bij dit inpassingsplan betrokken gronden een bestemmings- of inpassingsplan vast te stellen, tenzij zij een plan vaststellen dat voorziet in de gastransportleiding.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 7 Overgangsrecht

In het inpassingsplan is het overgangsrecht conform de artikelen 3.2.1 en 3.2.2 van het Bro opgenomen.

Artikel 8 Slotregel

In de slotregel is aangegeven dat het inpassingsplan wordt aangehaald als 'Inpassingsplan Aardgastransportleiding Oppenhuizen – Ried 2'.

6.4.3

Plantoetsing en handhaving

Op het moment dat het inpassingsplan rechtskracht verkrijgt, wordt het geacht deel uit te maken van het bestemmingsplan of de bestemmingsplannen waarop het inpassingsplan betrekking heeft. Voor het onderhavige inpassingsplan betekent dit dat plantoetsing en planhandhaving een taak is van de betrokken gemeenten.

7 Uitvoerbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid

7.1.1 *Financieel economische haalbaarheid*

De kosten van de aanleg en instandhouding van het project worden gedragen door Vermilion en EBN. De financiële capaciteit van het project is bij de procedure tot verlening van de winningsvergunning Zuid-Friesland III getoetst. EBN ondersteunt en investeert met een substantieel belang van 40% in dit project. De winst uit deze activiteiten draagt EBN volledig af aan de Nederlandse Staat. EBN neemt alleen deel in olie- en gaswinningsprojecten nadat deze als economisch rendabel zijn beoordeeld. Vermilion voert projecten uit die van strategische waarde zijn, en/of die economisch rendabel zijn, en dit project voldoet aan beide voorwaarden. De investering omvat alle kosten voor de geplande werkzaamheden en tevens de gangbare toeslagen voor het financieel kunnen incasseren van tegenvallers in de uitvoering. De economische uitvoerbaarheid is hiermee verzekerd. Gelet op het feit dat het onderhavige plan niet voorziet in een bouwplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wro is geen exploitatieplan opgesteld.

7.1.2 *Vestiging zakelijk recht*

Met de eigenaren van de grond waarin de gastransportleiding is gelegen, worden overeenkomsten afgesloten. Deze overeenkomsten hebben betrekking op het vestigen van een recht van opstal ten behoeve van het leggen, gebruiken en onderhouden van de leiding. Volgens de bij deze overeenkomsten behorende bepalingen is Vermilion verplicht om de eigenaren een financiële vergoeding te leveren als tegenprestatie voor het verlenen van het recht van opstal.

Indien op minnelijke wijze geen overeenstemming kan worden bereikt, kan voor de aanleg en instandhouding van de aardgastransportleiding een beroep worden gedaan op de Belemmeringenwet Privaatrecht. Middels deze wet kan door de Minister van Infrastructuur en Milieu aan de rechthebbenden een zogenaamde gedoogplicht worden opgelegd.

Ook met de gebruikers van de grond waarin de leiding is gelegen, worden overeenkomsten afgesloten. De grondeigenaren/-gebruikers hebben op grond van het recht van opstal met Vermilion recht op schadevergoeding in geval van schade als gevolg van de aanleg en instandhouding van de aardgastransportleiding. Deze schade kan zijn aan opstallen, aan gewassen, exploitatieschade en toekomstschade.

7.1.3 *Planschade*

Door wijzigingen in het planologisch-juridisch regime kan sprake zijn van planschade. De Wro voorziet in een regeling voor vergoeding van planschade. Op basis van artikel 6.1 Wro wordt degene, die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van het inpassingsplan, tegemoetgekomen, wanneer de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd. De 'Beleidsregel advisering planschadeverzoeken' van de Minister van EZ d.d. 16 augustus 2013 is van toepassing. Verzoeken om tegemoetkoming in de planschade kunnen worden ingediend bij het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente waarin het object is gelegen. De aanvraag wordt vervolgens doorgestuurd naar het

ministerie van Economische Zaken. Tussen de Minister van Economische Zaken en Vermilion wordt een planschadeovereenkomst gesloten.

7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Burgers, maatschappelijke organisaties en andere overheden zijn op diverse wijzen betrokken bij de voorbereiding van het onderhavige inpassingsplan. Bij het ontwikkelen van het tracé van de aardgastransportleiding hebben bilaterale overleggen plaatsgevonden tussen het Ministerie van EZ en Vermilion enerzijds en gemeenten, waterschap, provincie, belangenorganisaties en andere overheidsorganisaties anderzijds. Ook heeft regio-overleg met meerdere overheden plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomsten is het concept-tracé van de nieuwe aardgastransportleiding besproken, zodat wensen en reacties zo goed mogelijk meegenomen konden worden. Op 26 mei 2015 is een informatiebijeenkomst gehouden met als doel de burgers en overige maatschappelijke organisaties in het gebied te informeren over de voorbereiding van het inpassingsplan en de heersende mening te peilen.

Via de website van Bureau Energieprojecten is informatie over het project terug te vinden en zijn de officiële documenten te downloaden. Vermilion heeft met alle zakelijk gerechtigden van alle te kruisen percelen contact opgenomen in verband met het voornemen om de voorliggende gasleiding aan te leggen.

7.3 Procedurele uitvoerbaarheid

Voordat wordt begonnen met de aanleg van de leiding dient de initiatiefnemer te voldoen aan de wettelijke procedureverplichtingen: de benodigde vergunningen en ontheffingen moeten van kracht zijn. Ten tijde van de vaststelling van het inpassingsplan dient aannemelijk te zijn dat de benodigde vergunningen en ontheffingen zullen worden verkregen.

Gebleden is dat het aannemelijk is dat de benodigde vergunningen en ontheffingen kunnen worden verkregen. De benodigde vergunningen en andere besluiten zullen tegelijkertijd met het onderhavige plan in procedure worden gebracht.

8 Overleg en zienswijzen

8.1 Inleiding

Op basis van art. 3.28, tweede lid, in samenhang met afdeling 3.2 van de Wro is op de voorbereiding van een inpassingsplan afdeling 3:4 van de Awb van toepassing. Dientengevolge zijn de volgende fasen te onderscheiden:

- Voorbereidings-/overlegfase;
- Ontwerpfase waarin zienswijzen kunnen worden ingediend;
- Vaststellingsfase;
- Beroepsfase.

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de voorbereidingsfase, ontwerpfase en de vaststellingsfase.

8.2 Voorbereidings-/overlegfase

In het kader van artikel 3.28, eerste lid van de Wro zijn de raden van de gemeenten Súdwest-Fryslân, Littenseradiel en Franekeradeel alsook de Provinciale Staten van de provincie Fryslân gehoord. Het horen van de gemeenteraden en provinciale staten is gecombineerd met het overleg, bedoeld in artikel 3.1.1 van het Bro.

Ter voorbereiding zijn tegelijkertijd ook de uitvoeringsdiensten van het Rijk en het Wetterskip Fryslân gevraagd reactie te geven op het voorontwerp-inpassingsplan. Daarnaast zijn de volgende organisaties in het gebied gevraagd om een reactie: Brandweer Fryslân, ProRail en LTO.

Van de volgende bestuursorganen en/of organisaties is reactie ontvangen:

- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
- Brandweer Fryslân;
- Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân;
- Wetterskip Fryslân;
- College van de gemeente Littenseradiel;
- College van de gemeente Franekeradeel;
- College van de gemeente Súdwest-Fryslân;
- Provinsjale Steaten van de Provincie Fryslân;
- Raad van de gemeente Littenseradiel;
- Raad van de gemeente Súdwest-Fryslân.

In de Nota van Antwoord Vooroverlegreacties (bijlage 12) zijn de ingekomen (vooroverleg)reacties samengevat en voorzien van commentaar. Daar waar nodig is het ontwerp inpassingsplan aangepast of gewijzigd.

8.3 Ontwerpfase

Met de kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerp inpassingsplan is de formele procedure voor de vaststelling van het inpassingsplan onder de rijkscoördinatieregeling van start gegaan. De kennisgeving is geplaatst in de Staatscourant, de plaatselijke kranten en de website van Bureau Energieprojecten (www.bureau-energieprojecten.nl). Het ontwerp inpassingsplan heeft vervolgens met de ontwerpuitvoeringsbesluiten van 25 maart 2016 tot en met 9 mei 2016 voor een ieder 6 weken ter inzage gelegen. Een ieder kan hierop zienswijzen indienen.

Gelijktijdig met de plaatsing van de kennisgeving is het ontwerp inpassingsplan langs elektronische weg toegezonden aan de reeds genoemde, betrokken gemeenten, provincie, waterschap en uitvoeringsdiensten van het Rijk. Ook is op 18

april 2016 een informatieavond gehouden met als doel de burgers en overige maatschappelijke organisaties in het gebied te informeren over het ontwerp inpassingsplan. Grondeigenaren en –gebruikers zijn over de ter inzage legging van het ontwerp inpassingsplan en de informatieavond rechtstreeks aangeschreven.

8.4

Vaststellingsfase

Gedurende de termijn van ter inzage legging zijn 127 zienswijzen en 5 reacties van overheden ingediend. Na afronding van de terinzagelegging, zijn de ingediende zienswijzen in de Nota van Beantwoording Zienswijzen Gaswinning Oppenhuizen samengevat en voorzien van een reactie (bijlage 13). Deze zienswijzen hebben geen aanleiding gegeven de regels, de verbeelding(en) en/of de toelichting bij het inpassingsplan aan te passen, ten opzichte van het ontwerp daarvan.

Na vaststelling van het inpassingsplan door de Minister van EZ en de Minister van IenM wordt opnieuw een kennisgeving gedaan en wordt het vastgestelde inpassingsplan en de uitvoeringsbesluiten gedurende zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn is het voor belanghebbenden die tijdig een zienswijze hebben ingediend, mogelijk om beroep in te stellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Er kan geen beroep ingesteld worden door gemeenten en andere decentrale overheden.